COMPENDIVM
DE DIVERSIS REGVLIS IVRIS CAESAREI SEV CIVILIS: DIGESTORVM Libri L. Titulus XVII. serie Alphabetica.

COLLATVS SVMMA VIGILANTIA CVM *Pandectis Florent. & alijs veterib. exemp. impress. nec non manuscrip. lib multò emendatior quàm vnquàm anteà red ditus, illustratusq; quàm succinctissimis commentariolis: ac nonnullis suis demonstratis Antinomijs, & exemplis.*

PER GEORGIVM VIVIENNVM ANTuerpianum I. V. Doctorem: Aduocatum Cancellariæ & supremi Concilij Brabantiæ. D. Philippi Hisp. Regis, nec non Reuerendiss. Episcopi Cameracensis, Iuratũ, &c.

COLONIAE,
Apud Theodorum Baumium.
Anno MDLXXI.

INSIGNIA GENTILITIA.

VIVI EN.

PRVDENS STVDET VIVERE.

ORNATISSIMO PRVDENTISSIMOQVE VIRO PETRO STEINVVICHIO, ARTIVM ET IVRIS

vtriusque Doctori, nec non Amplissimi Senatus Coloniensis à Consilijs. &c. Georgius Viuiennus Antuerpianus.
S. D. P.

A propter Deus Opt. Max. humanæ naturæ notitias ac mentis aciem indidit, & semina artium sparsit, dignissime Doctor, vt testaretur qualis sit, & quibus rebus cum hominum societatem inter sese velit esse copulatam, tum Dei maginem in terris conseruatam: nimirum iustitia, humanitate, liberalitate, & reliquarũ virtutum cultura, quæ in ipso tanquam pul-

cherrimo ſpeculo conſpiciantur. Etſi enim id ipſum ſingularū partium mũdi, pulcherrima planeq́ accuratiſſima conglutinatio, & diſtributio euidẽter oſtendunt: ſicut verè Baſilius inquit: κόσμος ἐστὶ παιδευτήριον θεογνωσίας: & peculiari doctrina ex ſinu æterni patris prolata, diuinam eſſentiam, & immotã voluntatem ipſe filius εἰκὼν, ὁ ἀΐδιος ἀϊδίου πατρὸς patefecit: tamen hanc cognitionẽ in hominnm animis & excitat & alit & cõfirmat ipſa ſeu diſciplinarum, ſeu profeſſionũ certitudo, vt quò quæq́ earum plus demonſtrationũ habeat, eò magis diſcentes de Dei, ac archetypi eſſentia commonefacere videatur. Hinc grauiter quidẽ Plato dixit gratã de Deo famã in artibus ſparſam eſſe: & Ariſtides earũ beneficio primũ omnium Dijs munera offerri cœptũ eſſe prodidit. Etſi verò de omnibus

& te-

& tota ἐγκυκλοπαιδία ita, vt dixi, statuendum est: quæ profectò ingens & incredibile Dei donũ est: tamen sicut alia ars alia illustrior est, & propius ad κοινὰς ἐννοίας accedit, ex ijsq́ plus roboris, & authoritatis accipit: ita meritò post sacrã Theologiam principẽ locũ sibi vendicat, ac obtinet Iuris Ciuilis doctrina, quæ est pars legis diuinæ: præcipiens de externis actionibus, & ad normã Iustitiæ, bonitatis, æqualitatis, aliarumq́ pulcherrimarum virtutũ à mẽte Dei tanquã augustissimo sole relucentiũ, assuefaciens & flectẽs homines, & cohercẽs ac refrenãs naturæ nostræ deprauatæ cõtumaciam, ac aberrantes cupiditates, ne turbent sapientissimè à Deo sancitã & constitutã societatem. Meritò ergò grauissimo consilio institutũ est, vt publicè & in quadam eruditorũ frequentia, tri-

tribuantur doctrinæ testimonia. Nec verò aliud magis decet in talibus congreßibus, q̃ & celebrare Dei dona, et petere eorũ conseruationẽ, & dicere aliquid de doctrina diuinitus mõstrata generi humano, ad erudiẽdos iuniores, aut excitãdos ad amorẽ doctrinæ et virtutũ. Hos honestißimos ritus aspernari, tetra barbaries est, & disciplinæ ac morib. perniciosa. Qua gratia, est quòd pectora exuscitemus & grati Deũ celebremus Legũ & doctrinarũ fontem, ne hæc sua dona in his Regionibus deleri sinat. Duæ sunt autẽ summæ virtutes cõprehensæ in ea, q̃ nominãtur Gratitudo videlicet, Veritas & Iustitia. Veritas agnoscit, vnde profectũ sit beneficiũ, & autorẽ celebrat. Iustitia obligat ad mutua officia. Grati igitur affirmamus leges verè eße sapientiam Dei, cuius radij in hominum

mentes

mentes transfusi sunt, & pro hoc optimo munere fateamur nos Deo debere gratiam, ipsius celebrationẽ & reuerentiam, & obedientiam, iuxta has ipsas leges, quas nobis tradidit. Deinde eũ ardentibus votis oramus, vt & Ecclesiam & eius hospitia seruet, & accendat pectora nostra, vt semper eũ vera inuocatione colamus, & tribuat Politijs pacem, & in eis tueatur leges, iudicia, disciplinam, & doctrinarum studia. Hæc precatio hoc tempore sit ardẽtior, quia (si rem introspiciamus) magna pars Germaniæ bello ardet, et fiunt vastitationes, quas sequuntur literarũ & Legũ interitus, laxatio disciplinæ, ꝓphanitas opinionũ et morũ, contẽptus Religionis et Iudiciorũ, vita similis beluinæ, hæc tãta mala vt clemẽter auertat Deus omnipotẽs et misericors aßiduis gemitib. et votis orãdus

est. Nam fatendum, gratoque pectore prædicandũ: magnum & admirandũ Dei opus esse politias benè cõstitutas, & ingens ac inenarrabile Dei donũ esse ipsam Legũ doctrinã, quæ ex Dei imagine desumpta est, & eã in terris illustrat: Vt meritò omnium virtutum penus quasi, & vt Thucydides de historijs inquit, κτῆμα, & disciplinæ Deo & hominibus probatæ creatrix, & pacis conciliatrix, & cunctarũ actionũ regina habeatur. Quod cum ita sit, excitemur ad Legũ reuerentiã & hãc lucem diuinitùs nostris mentibus insitam, aut ingratitudine, aut negligentia non extingui sinamus: sed eã omni cura & studio tueamur. Vt enim corrupti prorsus stomachi est conuenientes sibi cibos respuere ac perniciosos expetere: ita furor detestãdus, & exitiosus est, sapientiã Dei & eius ordi-

nationē contemnere, quam certè amētiam atroces pœnæ tam in summis quā infimis hominibus ineuitabili fato comitantur. Ludebat quidē Deum aliquandiu Iulianus Imperator, ac Diabo li instinctu & κακουργίᾳ eò dementiæ perueniebat, vt æternū decretū diuinitatis à filio prolatū de templi Hiero solymitani perpetua desolatione impedire ac irritum facere conaretur. Etsi enim eius excidium multis vaticinijs erat prædictū: tamen vt Christū mendacij cōuinceret, templū illud de integro condere & in pristinum statū vindicare moliebatur. nā publicis edictis longè, lateq́ue in omnibus terræ partibus propositis, dispersos Iudæos ad hāc extructionem reuocauit, & ipse cùm magnū auri & argenti aceruum neruos ædificationis eò misit, tū ex suis intimis Alypū, qui proconsul Angliæ

fuerat, summũ architectum constituit. Sed quem exitum impius, & audax conatus consequitur? cùm iam magna turba ex omnibus propè nationibus cõfluxisset, lapides, calx, ligna, & reliqua ad ædificationẽ pertinentia, non sine magnis laboribus, & ingẽti sumptu comparata haberet: deniq; operi tandem manum admouentes, fundamenta futuri ædificij iacere vellẽt: subitò ex terræ visceribus globuli innumerabiles ignis copiosi eruperunt, qui non modò in operarios grassantes, plurimos miserabiliter interfecerunt, sed totã turbam ad ædificationẽ congregatam repulerunt: ac ita insinuato, nouo, & inaudito pœnæ genere ostendit Deus sibi displicere sui contemptũ, & suæ ordinationis labefactationẽ. Sicut & paulò pòst ipsum Imperatorem telo transfixũ ad suppliciũ rapit. Talẽ aut

certè non lõgè feliciorẽ exitum habuit et Marius. His & similibus exẽplis, quibus plenæ sunt oẽs omniũ temporũ historiæ, cõmonefacti, & ipsum politicũ ordinẽ à Deo institutũ veneremur, et hanc doctrinã eruditã de ciuili gubernatione à sapiẽtia et imagine Dei ortã, & diuino motu p ora principũ et magistratuũ propagatã, & cupidè amplectamur, & studiosè discamus, & toto generi humano suo quisq; loco cõseruemus. De meo igitur singulari studio erga characteres, Digniss. Doctor, vt legũ studiosi cognoscerent (præter tuorũ morum elegãtiorũ splendorẽ, ac omniũ literarũ præstãtiã, virtutemq; tuã haud exiguã) id negocij mihi credidi solũ dari, intereà tẽporis qđ à serioribus negocijs hac in ciuitate vacans sim, donec et quousq; tumult⁹ inferiorũ Reg. sedati sint quoquo modo: maximè vbi ani

maduerterē inter prælegendum titulū De verborū significatione, post absolutos libros D. Iust. Imp. Instit. in hac celeberrima Coloniēsi Academia (quā vestra dignitas sua prudentia etiam adornet atq; gubernet) & necessariò docendas esse studiosam iuuētutē Regulas Iuris: quas vt perciperem, nō iuxta exigentiam latissimæ materiæ & quodammodo medullæ vniuersi Iuris, edoctas hactenus fuisse: nec reperirē vsquam integras illibatas seu correctas regulas: & tamen tā mihi quàm cæteris minimè obesæ naris hominibus persuasissimū esset vetustissimo Florentinarū Pandectarum codice nullū omnino alium integritate ac fide comparandum esse, proptereaq; potissimā ei fidem iure ac meritò habitā in quæstionibus disputationibusq; finiendis, quoties controuersia aliqua superiori-

bus

bus temporibus inter legũ Professores orta fuerit. Eius ordinis hominibus valdè gratificatum iri putantes consiliũ dudum cepimus libri illius ex vmbra in lucem etiam proferendi pro maiori parte. Quæ res cùm denique euentum nunc acceperit, haud percipimus quã feliciter, optamus quidem certè, operæprecium fore putauimus, omnẽ rationem quam in eo libro maximè hoc tit. De Regulis Iuris Antiqui. *perulgando sequuti sumus, explicare. Nam (præter Antinomias, exempla, & concordantias legum à nobis insertas breuis cõmentarij loco, reliqua inter docendum putantes verbalizare) in nullo nos, quod quicquam momenti haberet, ne latum quidem culmen ab eius Florẽtini codicis d. fide discessisse vel hoc in ipso nostro textulo, vel marginali annotatiuncula, vt quoad fieri*

posset,

*posset, eiusdem vera species repræsentaretur. atq; inde factũ est, vt interdũ quædã, pauca profectò, inserta tũ errata quodammodo in Grãmaticis, externi librarij inscitia siue negligentia ea fuerit, aut simpliciter aut certis notis aduertenda studiosæ Iuuentuti proponeremus, potius q̃ ea vel mutaremus nostro iudicio, vel omitteremus, vt ita eis res integra relinqueretur. Notas præterea nonnullas adhibentes diuersa lectoribus significaturi, aliqua enim in contextũ Pandectarum non inserta, verũ posteà addita per antiquũ librariũ tali signo notauimus * * & hoc quidem plurimùm, si et absq; ijs rectus sensus constabat. nam quæ defectu certo supplendo addita rebamur, ea non curauimus demonstrare. Quæ verò ad rectiorem sensum spectarent, & tamen aliquo modo textus ijs carere posset, hu*

set, hu

set, his notis inclusimus ( ) Parenthesim aliâs omnino reiecimus, quòd nunquam in saxis aut manuscriptis libris ea, quo in præsens, vsu recepta sit, inueniatur. Et pro reliquis indicatiuis & distinctiuis signis, lector accurret Epistolam dedicatoriam Enchiridio nostro de Verbor. ac rer. signif. nuperrimè edito, affixã: quò facilius ea dignoscat. Duas item diuersas lectiones ita recepimus, si ambæ congruæ sint visæ: tum quæ primo loco scripta erat, ferè in contextum inserendam curauimus: alteram interiori margini adponendam cum huiusmodi ferè signo † vel literis alphabeticis. Itaque dum studiosorum quantùm fieri posset commoditati consuleretur, hæc à nobis restaurata sunt: nec dubitamus quin grata forent: certò quidem constat in hisce compendijs & re ista

neminem antehac tanta cura incubuisse (etiamsi dicamus, & citra iactantiam) neminem tali fide retulisse, vel Verborũ ac rerum significationes: Regulas Iuris vtriusq;, aut Gradus affinitatis, ac nos: cum tã breui succinctaque (tamen quasi plenaria) cõmentatione. Quam percipiet studiosa I. Iuuẽtus maximè sibi vtilẽ fore: præter alios ac verbosiores commentarios effugiendos iuxt. tit. de vet. iur. enucl. circ. fin. ne conturbentur Regulæ & Ius. Si T. D. versatissime prudentissimeque D. Doctor, dignetur ei receptum dare: cui id facere, simul & me cõmendatum habere, maximè confidam, vicissim ego perpetuam felicitatem eidẽ D. T. optans. Vale.

Ex Colonia Agrippina ipsis Idibus Augusti. 1570.

DE DI-

DE DIVERSIS REGVLIS IVRIS ANTIQVI.

TITVLVS XVII.
Libri Pandectarum Quinquagesimi: per ordinem Alphabeti.

VLPIANVS LIB. LVI. AD EDICTVM.
Lex cxl.

BSENTIA eius, qui Reipublicæ causa abest, neque ei, neq; alij damnosa esse debet.

In glossa. c.ij. de test. in vj. vid. l.ij. §. si quis in iud. ff. si quis cautio. nisi in tribus casibus in d. gloss. positis pro primo membro: quam gloss. dicit communẽ Francisc. de Rip. lib. ij. Responsor. ca. xxj. Catellianus Cotta in memorabilib. Iuris: in verb. absentes. Hanc reg. ponit D. Bernardus de Luco. reg. iij. vbi eam dupliciter limitat. Absens ergo Reip. causa, sic restituitur aduersus præsentem, vt & præsens restituatur aduersus ipsum quõdam præsentem.

PAPINIAN. LIB. XXVIII. QVAEST.

al.lex.lxviij

Lex lxxvij.

a deest in π florent.hęc negatio.

b mancipatio,in floré.

Actus legitimi qui [a] non recipiunt diem vel conditionem:veluti [b] emācipatio, acceptilatio, hareditatis aditio,serui optio,datio tutoris,in totum vitiantur per temporis vel conditionis adiectionem. Nonnunquam tamē actus suprà scripti tacitè recipiunt, quæ apertè comprehensa vitium afferunt. Nam si acceptum feratur ei qui sub conditiōe promisit:ita demùm egisse aliquid acceptilatio [c] intelligitur, si obligationis conditio extiterit. [a] Quæ si verbis nominatim acceptilationis comprehendatur, nullius momenti faciet actum.

c intellegitur in π.florent.

a sic in π. floren.aliàs quod si.

Actus legitimus est lege introductus, vel approbatus, vt contractus iure gentium. Coniunge l.8. de tutel.& rationib. distrahēdis. Alciat.lib.3.Parerg. ca.4.et 5.l. Labeo. de verbor. signific. in prin. l. cum actum.de negoc.gestis.

VLPIAN. LIB. LXXI. AD EDICT.

al.lex.cxcix

Lex clvij.

[] inclusa desunt in π. florenti.

Ad ea,quæ non habent atrocitatem facinoris, vel sceleris,[in his] ignoscitur seruis: si vel dominis, vel ijs, qui vice dominorum sunt, veluti tutoribus & curatoribus, obtemperauerint.

Semper qui dolo fecit, quo minus haberet: pro eo est

eo est habendus, ac si haberet. In contractibus successores ex dolo eorum [quibus] successerunt, nō tantùm in id quod [ad eos] peruenit, verùm etiam in solidum tenentur: hoc est, (vt vnusquisq; pro ea parte qua heres est, *) conueniatur.*

[] inclusa desunt in π florent.
† Alij non habent has particulas: vt, conueniatur. & desunt quoque in π. florent.

Ex tractatu interdictor. l. is qui in puteum. §. si tutoris. quod vi aut clā. & plura de his. l. velle non creditur. inf. vid. de act. & obligat. §. seruus. in Institut.

IDEM LIB. LXXVI. AD EDICTVM.

Lex clx. al. lex. cxxj.

*ALiud est vendere, aliud a est vendenti consentire. Refertur ad vniuersos, quod publicè fit per maiorem partem. Absurdum est, plus iuris habere * eū * cui legatus sit fundus, quàm heredē, aut ipsum testatorem, si viueret.*

a deest in π. florent.

Qui vendit de euictione promittit, & obstringitur, et si non cauit. Ex tit. de litigiosis. hincq; est quod dicamus eum qui prohibetur manumittere, non prohiberi manumittenti consentire. l. ij. si pater. in fin. de manumiss. vindict. qui consentit sibi præiudicat, non tamen se onerans de euictione.

VLPIAN. LIB. XXXV. AD EDICT. al. Paul.

Lex xlix. al. lex. L

ALterius circūuentio, alijs nō præbet actionem.

Quia ille, cui actio acquiri debet, non videtur consentire illicitis. Et est ex tractatu de tutelis hæc regula desumpta. facit item l. procurator. versic. quod si indebitum. de condi. indeb. l. ij. §. si procurator. sup. Quod quisq; iur. vbi procuratori vel tutori tuo circũuentus promisi vel cõdemnatus fui: aut nullam habes actionem, aut excluderis per exceptionẽ.

CAIVS LIB. XVIII. AD EDICTVM prouinciale.

al. lviij.. Lex lvij.

Bona fides nõ patitur, vt bis idẽ exigatur. Super hoc facit principiũ Instit. quibus modis tollit. oblig. & §. ex huiusmodi. de duobus reis. ibid. subaudi, ab eodem. Hoc ita, nisi voluntas defuncti probetur contraria.

al. l. l xxix. *PAVLVS LIB. XVIII. AD EDICTVM*

Lex cxxvj.

Bona fides [a] *tãtum possidenti præstat, quantũ* a tantundẽ
veritas, [b] *quoties lex impedimento non est.* in w. florẽ.
Ex tit. de petit. heredit. aut de rei ven b quotiens. ibid.
dic. & coniunge l. magis puto. §. 1. de reb. eor. sicut ad dominum, sic ad bonæ fidei possessorem, pro cultura & cura fructus pertinent, nisi lex sit impedimento.

VLPIAN.

VLPIANVS.

Lex cxxix.

Apienda occasio est, &c.

Vide inf. legem seu regulam incipientem, Rapienda.

IDEM LIB. XXX. AD EDICTVM. al.xlviij.

Lex XLVII.

Consilij non fraudulēti nulla obligatio est. Caeterū si dolus, & calliditas intercesserit, de dolo actio cōpetit. Socij mei socius, meus socius nō est.

Extit. mandati. vid.l.2.& vid.iiij.distinct.cap.fin.in fine.& l.ij.§.fin. mādat. Dans cōsilium quamuis non expediens non tenetur; Quia liberum cuique est experiri an expediat. Sed dolo interueniente, de dolo teneor.

VLPIANVS LIB. XXIX. AD SABINVM.

Lex xxiij.

Contractus quidam dolum malum duntaxat recipiunt: quidam & dolum & culpam. Dolū tantùm, depositum & precariū, dolum et culpam, mandatum, commodatum, venditum, pignori acceptum, locatum: item dotis datio, tutela, negocia gesta. In his quidem & [a] diligentia. [Sed &] societas, & rerum communio, & dolum & culpam recipit. Sed hac ita, nisi si quid nominatim conuenit,

a diligentiā in π.florēt. [] inclusa ibid. desunt

vel plus vel minus in singulu contractib. nam hoc b cōtractus in π. florét. *seruabitur quod initio cōuenit: legē enim b cōtractus dedit, excepto eo, quòd Celsus putat, nō valere, si cōuenerit, ne dol⁹ præstetur. Hoc enim bonæ fidei* cesse in alijs vet. impres. *iudicio contrariū c est: & ita vtimur. Animaliū verò casus, mortesq; q̄ sine culpa accidūt: fugæ seruorum, qui custodiri nō solent: rapinæ, tumultus, incendia, aquarum magnitudines, impetus prædonum, à nullo præstantur.*

Cōiunge l.xj.deposit.& l.si vt certo.§. nunc videndum. 1.ff.commodat. l.1.§.si vestimenta.& §.fin.ff.eod.

CAI. LI. XXVI. AD EDIC. PROVIN.

al.lcxix. Lex clviij.

CReditor q.pmittit rē venire, pignus dimittit.

Permittit, scilicet expresśim: nā si simpliciter nō videť remittere. ex tit. de migrand.& vid. Dec. cum Paror. hîc.

PAVL. LIB. XVI. BRE. EDICTI.

Lex cxlviij.

al.cxc. *CVius effectus omnibus prodest, eius & partes ad a omnes pertinent.* a vniuersos

Quarū rerū cōmodum pdest hęredib. omnib. earū rerū partes ad singulos pertinēt. ex ti. de reb. author. iudic. posśidéd. & vid. l.q̄ de tot. de rei vēd. l.q scit. de vs.

PAVL. LIB. XLII. AD EDICT.

Lex

Lex liij. al. lex. liiij.

CVius per errorem dati, repetitio est: eius consultò dati, donatio est.

Qui tutus exceptiõe pacti, doli vel SC. Velleiani si ignarus soluit, potest repetere. ex l. si quid in fraud. patron. & adde l.i. in fin. de cond. indeb. l. indebitũ. C. eod. Paul. de Castro. l. ex hoc iure. ff. de iustit. & iur. verũ si conscius prædictarum exceptionum soluit: quod donasse videtur, non reposcit.

VLPIAN. LIB. LV AD EDICT.

Lex clxiij. al. ccxxiiij.

CVi ius est donandi, eidem & vendendi, & concedendi ius est.

Ex tit. de liberal. caus. vid. Dec. hoc tit. et permutandi ius est, sed non contrà.

PAVLVS LIB. XXXIX. AD EDICT. al. Vlpian. lex. xxxvij.

Lex l.

CVlpa caret, qui scit, sed prohibere non potest.

Ex tit. de noxalib. l. nullũ crimẽ. eod. hoc tit. inf. l. i. §. occisorũ. ad Syl. vel quia lõgè maneat, vel quia seru⁹ eũ contẽnat.

POMPON. LIB. XXVII. AD SABIN.

Lex xxxvj. al. ij.

CVlpa est, immiscere se rei ad se non pertinenti.

Veluti adire hæreditaté ad se nõ pertinenté: cùm oés scire debeant quod suum nõ est, hoc ad alios omnino ptinere. vide l.2.quod quisque iuris.

PAVLVS LIB. III. QVAESTIONVM.

al.lxxxv. Lex lxxxiiij.

a.debeatur *CVm amplius solutũ est, quã [a] debebatur: cuius pars nõ inuenitur, quæ repeti possit, totũ esse indebitum intelligitur, manente pristina obligatione. Is natura debet, quem iure gentium dare oportet, cuius fidem secuti sumus.*

Id quod soluit quandoq; pro parte diuisioné recipit, vt fundus, pecunia, quandoq; nõ, vt via, iter. Cõiunge l.Iulian.de condic.indeb.l.si non sortem.§.si centũ. de cond. indeb. Cùm ergo fundum solui cuius tãtùm partem debui: parté repeto. si viam solui, cùm iter deberé, non parté sed totũ reposco, manente integra pristina obligatione itineris.

VLPIAN. LIB. LXX. AD EDICTVM.

al.cxcvi. Lex cliiij.

CVm par delictum est duorũ, semper oneratur petitor, & melior habetur possessoris causa: sicut fit, cùm de dolo excipitur petitoris: neq; enim datur talis replicatio petitori, † Si nõ rei quoq; in ea re dolo actum sit. Illi debet permitti pœnam petere,

† aliàs, aut si rei, vel, aut si non rei.

tere, qui in ipsam non incidit.

Ex tractatu interdictorũ. Et hîc Phil. Dec. Sic est quãdo libertus temerè in ius patronum vocat, & alius vi eximit.

PAVLVS LIB. XX. AD EDICTVM.

Lex cxxvij. al. clxx.

CVm Prætor in hæredem dat actionem, quatenus ad eum peruenit: sufficit, si vel momento ad eum peruenit ex dolo defuncti.

Ex tit. de petit. hęreditat. l. videamus. ff. quod met. caus. ex dolo defuncti tenetur hæres, quatenus ad eum peruenit.

IDEM LIB. XV. AD PLAVTIVM.

Lex clxxviij. al. l. cxxxix.

CVm principalis causa non consistit, [a] plerunq; nec ea quidem, quæ sequuntur, locum habẽt. a. consistat in π. florét. b. ne ea. ibi.

Coniũge capit. 129. ff. eod. ex quo orta est regul. accessorium. vt alienatio pdiorum minoris sine decreto, si locũ nõ habet, nec traditio vel euictionis ꝓmisio.

VLP. LIB. LIII. AD EDICTVM.

Lex clxv. al. lex. cxxvi.

CVm quis posit alienare, poterit & consentire alienationi. Cui autem donare non conceditur, probandum erit, nec si donationis causa consenserit, ratam eius voluntatem habendam.

Super hac reg. vid. sup. aliud est ven-

dere.cùm minus ſit cõſentire quàm alienare.

CAIVS LIB. I. AD EDICT. PROV.

al.cviij.
a.ſeruo in florent.

Lex cvij.

Cum ſeruis [a] nulla actio eſt.

Ex trac.de iurisdic.& vid.l.in perſonã hoc eod.tit.ſeruus in ciuili cauſa nec agere nec coueniri poteſt:in criminali tamẽ & accuſare & accuſari poteſt.

al.Paul.

VLPIAN. LIB. XXIII. AD SABIN.

Lex xvij.

a.al,additur,

Cùm tempus in teſtamento [a] adijcitur,credendum eſt pro hærede adiectum, niſi alia mẽs fuerit teſtatoris:ſicut in ſtipulationibus,promiſſoris gratia tempus adijcitur.

Coniunge.l.x.& xiij.quãdo dies lega. ced.l.ſi ita relictum.§.Pegaſus.de leg. iij. tẽpus alibi adiectũ creditur facti ꝓ debitore,vt ante tẽpus ſoluens poſsit liberari.

VLPIAN. LIB. XXXVI. AD SABI.

Lex xxviij.

al.xxix.

Diuus Pius reſcripſit, eos, qui ex liberalitate ſua conueniuntur : in id quod facere poſſunt, condemnandos.

Sumpta eſt hæc regula ex leg. ſi extraneus.de iur.dot,& coniũge l. ſi quid crede-

diderit sup.ff.de pact.&l.maritũ §.vt sol mat. §. sunt prætereà versic. idem est Instit.de action. l. inter eos.§. is quoque de re iudic.deductoetiam debito,nec cui ctio præstanda est,ex solo pacto.

IDEM LIB. III. OPINIONVM.

Lex lxj. al.lxij

Domum suam reficere vnicuiq; licet, dum nõ officiat inuito alteri,in quo ius nõ habet.

Hoc est,in suo fundo, facere quis potest ꝙ volet,modo alteri non noceat in eo,in quo seruitutem non habet.Coniunge l.ij.de oper.public.

PAPINIANVS LIB. IX. RESPONS.

Lex lxxxij. al.l.lxxxiij.

Donari videtur,ꝙ nullo iure cogẽte cõceditur.

Licet ex necessitate naturalis iuris & dare &donare posit.l.donari. de donationib. & ibi Alb. & Imol. cũ Andr. l. si non sortem.§.indebitũ de cõdict. indeb.

IVLIANVS LIB. LIIII. DIGEST.

Lex lxvj.

A est natura cauillationis,quã Græci σόφισμα appellant,vt ab euidẽter veris,per breuissimas mutationes disputatio ad ea, quæ euidenter falsa sunt,[a] perducatur.

σωρίτην in flor. aliâs σοφιστικὸν.
[a] sic in pãd: flor. aliàs producatur

Con-

Concordat textus.l.natura cauillationis.tit.prox.c.venerabilis.de iudic.&ibi Andreas.Cauillare dicitur,qui de assumpto, quod euidenter verum est,dissimiliter acceptis terminis,quod falsum est, infert.

VLPIANVS LIB. XXIII. AD EDIC.

al clxxvij. Lex. cxxv.

pro inclusis legitur in.π flor.dari.

b.aliâs, existiunt.

EA qua [addandum] impossibilia sunt, vel qua in rerum natura nō[b] sunt, pro non adiectis habentur.

Argumenta huius regulæ desumes ex re.& l.su.Bona fides.& l.Impossibiliũ inf.In rerum natura non existentia, pro non adiectis habentur.

IVLIANVS LIB. XXIX. DIGEST.

Lex lxv.

EA qua rarò accidunt,non temerè in agendis negocijs computantur.

Veluti qui ad monstrum vel prodigiũ nascitur declinās.veluti tergemini.Adde textum.l.nam ad ea de legib. cum simil.vt per gloss. in c. per literas. de despons.impub.

MARCELLVS LIB. XXIX. DIGES.

al.lex. cliij. Lex cxcij.

EA qua in partes diuidi non possunt, solida à singu-

ſingulis hæredib. debentur. In re dubia benigniorẽ interpretationẽ ſequi, nõ minꝰ iuſtius eſt, q̃ tutius.

Coniunge l.3. de ſeruit. legat. l. ij. §. ex his. de verb. oblig. veluti actus, iter, via. Vnde qui cõuentus in ſolidum pręſtat, pro partibus cohæredes conueniet.

HERMOGENES LIB. III. IVRIS EPITOMARVM. Hermogenianus in florent.

LEX XCVIJ. al. xcviij.

EA ſola deportationis ſententia aufert, quæ ad fiſcum perueniunt.

Repete ex gloſſ. l. deportatorum. C. de pœn. & not. per gloſſ. in §. relegati. Inſtitut. quibus mod. ius patriæ poteſt. ſoluit. Itaque dos ad fiſcum non pertinens dimidium quoque ſubſtantiæ ſuæ liberis ſit reſeruandum.

PAVLVS. LIB. III. AD SABIN. al. Vlpian.

Lex iij.

EIus eſt nolle, qui poteſt & velle. Ia. Eius eſt non nolle.

Vid. l. pater Seuerinam. in princip. ff. de condit. & demonſtrat. & ibi Bartol.

MARCELLVS LIB. III. DIGEST.

Lex clxxxiij. al. l. cxliiij.

ETſi nihil facilè mutandum eſt ex ſolennibus, tamen vbi æquitas euidens expoſcit, a ſubueniendum eſt. a. poſcit. in π. florent.

Extit.

Ex tit.de in integr.restitut.item concordat cum eo Angel.& l.iudex posteaquam de re iudic. vt citato non respondenti,& eo contrariam sententiam merenti.

VLPIANVS. LIB. II. DISPVTAT.
Lex lviij.

al.lix. a.solet in patrẽ de peculio actio dari.sic in florentin. legitur.

Ex pœnalibus causis non solet [a] *actio in patrẽ de peculio dari.*

Nisi quatenus pater esset factus locupletior vt est l.iij.§.ex de pecul.Ex titulo de pecul. vt hæc regula est desumpta:& gloss. hîc iudicati actione magis spectanda, quæ est quasi ex contractu, quàm obligationis origine.

IDEM LIB. LXVII. AD EDICTVM.
Lex xlix.

al.cxcij.

Ex qua persona quis lucrum capit, eius factum præstare debet.

Annecte.l.cum à matre.C.de rei vendic.l.si ab eo.C.de negoc.gest. l.vxor.C. de bon. aucto.iudi.possid.legẽ si tertius. §. fin. de aqua plu.arcend. Paul.de Castr in Consil. xvij.in caus. quæ vert.Fulgo siũ consil.lxvij.paterfam.col.ij. vt si ex ipsius contractu conueniantur.

MODE-

MODESTINVS. LIB. VI. DIFFER.

Lex cxcv. al.l.cl.

E*xpressa nocent, non expressa non nocent.*

Ex l.nonnunquam.de condi.& demõstratio.est hæc reg.sumpta.

PAVLVS LIB. III. AD PLAVTIVM. al. Vlpia.

Lex clxx. al.l.cxxxij.

F*Actum à iudice, quod ad officium eius non pertinet, ratum non est.*

Card.in clemẽt.j.§.fin. in fi. de celebrat.missar. & gloss. l. non videtur §.qui iussu.sup.eod. vt si iudicauerit vel delegauerit in aliena iurisdictione, vel si procurator fisci, vel pedaneus de ingenuitate sententiam tulerint.

PAVLVS LIB. LXV. AD EDICT.

Lex clv. al. cxcvij. a.deest in florent.

F*Actum cuique suum, non aduersario suo, a nocere debet. Nõ videtur vim facere, qui iure suo vtitur, & ordinaria actione experitur. In pœnalibus causis benignius interpretandum est.*

Veluti si reus dolo actoris iudicio nõ sistat ipsi actori non reo noceat. Ex tractatu interdictorum.& reliqua videbis in reg.inf.non debet.

CAIVS LIB. V. AD EDIC. PROV.

al. clxviij. Lex cxv.

F*Auorabiliores rei potiùs, quàm actores, habentur.*

Idem Aristoteles in problem. sectione partic. decima octaua de his quæ ad ius ciuile pertinent. & facit l. Arianus. de action. & obligat. & in reg. cùm sunt partium iura. eod. tit. in vj. & in ca. inter dilectos in fin. de fid. instrum.

PAVLVS LIB. IIII. AD EDICTVM.

al. cix. Lex cviij.

F*Erè in omnibus pœnalibus iudicijs, & ætati, & imprudentiæ succurritur.*

Veluti minori ætati, in furto & dãno, &c. maiori, imprudẽtię. Ex tit. de in ius vocãdo. & tit. ne quis eũ qui in ius voc. vi. l. j. §. impuberes C. de falsa monet. l. infans sup. de sicar.

PAVLVS LIB. LXV. AD EDICTVM.

al. cxcvj. Lex cliij.

F*Erè quibuscunque modis obligamur, ijsdem in cõtrarium actis liberamur:*[a] *quum quibus modis adquirimus, ijsdem in contrarium actis*[b] *amittamus. Vt igitur nulla possessio adquiri, nisi animo & corpore potest: ita nulla amittitur, nisi in qua vtrunque in contrarium actum*[c] *est.*

a cum in π. flor. aliàs vt b. amittim. in π. flor. c. de est. in π florentinis.

Con-

Cõiunge l. quemadmodum de acquirend. possesion. & vid. amplius reg. nihil tam naturale. Qui consensu obligantur, contrario cõsensu re integra liberantur. Qui re data obligantur, re soluta liberantur.

†*METIANVS LIB. I. FIDEIcommissorum.*

Lex xciij.

Filiusfamiliâs neque retinere, neque [a] *recuperare, neque* [b] *adipisci possessionem rei peculiaris videtur.*

Annecte l. xviij. de castrens. pecul. & vid. l. quicquid de acquir. possess. l. j. §. itẽ eod. tit. & §. j. Instit. per quas person. nob. acquir. quũ pater per eum hæc omnia faciat, licet ignoret filium in sua potestate.

† Męcianus in π. floren. al. xciiij.
a. recuperare. in π. florent.
b apisci. in ijsdem.

VLPIAN. LIB. I. AD SABINVM.

Lex ij.

Foeminæ ab omnibus officijs ciuilibus vel publicis remotæ sunt: & ideò nec iudices esse possũt, nec magistratum gerere, nec postulare, nec pro alio interuenire, nec † *procuratrices existere. Item* [a] *impuberes omnib. officijs ciuil.* [b] *debẽt abstinere.*

Cõiunge l. x. de stat. hom. l. 7. de bon. possesion. alioqui pro se & pro certis personis, & ꝓ liberis, fratre, sorore postulãt.

†procuratores in π florent. al. curatores.
a impubes. in π. flor.
b debet. ibidem.

PAPIN. LIB. XXXII. QVAESTION.

al.lxxx. Lex lxxij.

Fraudis interpretatio semper in iure ciuili non ex euentu duntaxat, sed ex consilio quoq; † *cōsideratur.*

† desiderat.

De his vid.l. ait prætor. §.ita demum. quæ in fraud. credit. l. ij. C.de ser. pign. dat. manum, consilium, & non euentus solùm facit fraudem. in fidei commissarijs tamen libertatib. obtinuit euentum solùm inspici.

IABOLENVS LIB. III. EX POSTERIORIBVS *Labeon.*

Lex lxxij.

Fructus rei est, vel pignori dare licere.

Cōiunge l.vet.de vsur.& vid.tit. quibus mod.re contrahi.oblig.in Institut.

POMPON. LIB. XXXIIII. AD SABIN.

al.xlj. Lex. xl.

Furiosi, vel eius cui bonis [a] *interdicitur, nulla voluntas est.*

a interdictum sit in r. florent.

Coniunge l. xx. de aqua pluu. arcend. & vid. reg. cum commētat. inf. in negocijs: proinde nec alienare potest nec alienanti consentire.

PAPINIAN. LIB. XXXI. QVAEST.

al. lxxix. Lex lxxviij.

Genera-

Eneraliter cùm de fraude disputatur, non quid habeat actor, sed quid per aduersarium habere [a] non potuit, considerandum est. a potuerit, in π. floren.

Fraus à ferendo, deceptio quæ alicui infertur. et Papinianus ait semper in iure ciuili, non ex euentu duntaxat, sed ex consilio quoque desiderari, respiciens eodem, quò respexit naturalis lex, dum dicit, non concupisces, &c. & vid. hîc Bald. & tit. si de feu. fuerit controuersia int. dom. & agnat. in c. j. §. beneficium. in princip. vbi ad hoc allegat. Ioan. Mona. in cap. auaritiæ. de elect. in vj. & facit. text. fraus. de legibus. l. in fraudem. quæ in fraud. credit.

VLPIAN. LIB. III. DISPVTAtionum.

Lex. lix. al. lx.

AEredem eiusdem potestatis iurisq́; esse, unus fuit defunctus, constat.

Quandoquidem eadem persona est quodammodo hæres cum defuncto. §. j. in authentic. de iureiur. à mori. præstit. non tamen obtinet in dote, vel vsufructu.

IVLIAN. LIB. VI. DIGESTOR.

al.lxiij. Lex lxij.

a habuerit in π.floren. vbi et inclusa desunt.

HAEreditas nihil aliud est, quàm successio in vniuersum ius, quod defunctus [a] *habuit [tempore mortis.]*

Ex tit.de petit.hæredit.coniunge l.ei qui.eod.tit.& l.24.de verb.significat.tamé subintellige modò nó fuerit psonale.

VLPIAN. LIB. LXIX. AD EDICT.

al. cxcv. Lex clij.

a aut in vis pub.in π. florent.

[] pro inclusis legitur in π. florét. mádat.

b al.in maleficio rati habitio mádato cópara- ratur. sic in π.florent.

c deest ibid.

HOc iure vtimur, vt quicquid omninò per vim fiat: aut †in vis† publicæ, [a] *aut priuatæ crimen incidat. Deiecit & qui [vel iussit, vel mandauit, vel ratum habuit.]* [b] *Rati enim habitio mãdato cõparatur. In cõtractibus,* [c] *in quib. doli præstatio vel bona fides inest, hæres in solidũ tenetur.*

Ex tit.de vi armata.& vid.l.quo tutela.§.vi factum.eo tit. vis alia est publica, alia est priuata:vt per glos.hîc.& Azo.in summa,ad leg.Iul.de vi.& qui eam facit in crimen incidit,in l.Iuliã vis publ. aut priuatæ. Et quæ ad hanc l.non pertinens est,vis est quę coercetur interdicto quod vi aut clam . veluti qui prohibitus facit, vim faciat. Tamen vbi métio fit de vi:intelligitur de vi priuata,vt minor sit pœna.l.si præses.de pœn.

POM-

POMPONIVS LIB. V. AD SABIN.

Lex xj.

D quod nostrum est, sine facto nostro ad alium transferri non potest.

Excipitur tamen factum Principis vel fisci, qui rem nostram vt suam, distrahant, & alienare intelligantur. ita vt nostrum sit interpretandum, cùm rem nostram nos ipsi tradimus, vel alius nostro consensu, vel iussu. vt factum pro voluntate etiam simplici exponatur. vti volútas nostra, & animus facti esse dicitur.

VLPIAN. LIB. XXI. AD SABIN. al. Paulus

Lex xvj.

IMaginaria venditio non est, precio accedente.

Quandoquidem vbi precium sit verum, non simulatum, vera venditio est: licet precium posteà remittatur, vel totum, vel pro parte. nam precium in effectu arguit contractum venditionis. l. fin. vbi Bart. C. de prædi. curia. lib. x. & not. gloss. & Bald. in l. cùm dotem. C. de iur. dot. & gloss. in verb. precio. in l. apud Celsum. §. si cum legitima. de exceptio. doli.

CAIVS LIB. VII. AD ED. PROVIN.

al. clxxiiij.

Lex. cxxij.

IMperitia, culpæ annumeratur.

Ex tit. ad leg. Aquil. veluti in ea l. dicitur, vt si medicus quid malè affectauerit, quod ignorauerit, eum culpæ reū esse. l. culpa. sup. eod. & vid. l. illicitas. §. sicuti. de offic. præsid. cum simil. alleg. in gloss.

al. Marcel. lex. cxlv.

CELSVS LIB. VIII. DIGESTORVM.

Lex cxxxv.

IMpossibilium nulla obligatio est.

Quemadmodum si quis promittat se sororem ducturum, quod iure impossibile est. Idem etenim dicitur. l. quod nullius esse potest. in regul. nemo potest. eod. tit. in vj. ad idē text. l. j. §. si id quod. de act. & oblig.

Maecianus in w. florēt. al. lex xcvij

†METIANVS LIB. XII. FIDEIcommissorum.

Lex xcvj.

*IN ambiguis orationibus maximè sententia spectanda *est* eius, qui eas protulisset.*

Vt declaremus. In ambiguis orationibus legislatoris, siue actoris maximè spectanda est eius sentētia, qui eas protulisset. vt in libertate etiam censendum videtur. l. generaliter. ff. de fideicōmiss libert.

PAV-

PAVL. LIB. VI. QVAESTIONVM.
Lex lxxxv. al.lxxxvj.

IN *ambiguis, pro dotibus respondere melius est. Non est nouum, vt quæ semel vtiliter constituta sunt, durẽt: licet ille casus extiterit, à quo initium capere non potuerũt. Quoties [a] æquitatem desiderũ naturalis ratio, aut dubitatio iuris moratur, iustis decretis res temperanda est.* a æquitate in π, floren.

Coniunge l.in ambiguis. de iur.dot.l. Caius.solut.matri.l.si ego.§.si res.de iur. dot.l.fin.C.ad Velleia.l.j.ff.solu.matrimonio.

PAVLVS LIB. VI. AD PLAVTIVM. al. Vlpian.
Lex clxxiij. lex, cxxiiij.

IN *condemnatione personarum, quæ in id quod facere possunt, [a] damnantur: non totum quod habent, extorquendum est: sed & ipsarum ratio habenda est, ne egeant.* a condemnantur. 1. *Cùm verbum, restituas, in [b] lege inuenitur: et si non specialiter de fructib. additum est, tamen etiam fructus sunt restituendi.* b deest in π florentinis. 2. *Vnicuique sua mora nocet: quod & in duobus reis promittendi obseruatur.* 3. *Dolo facit, qui petit quod [a] restituturus est.* a redditur in π, floren.

Ex tit.de re iudic.& cõiunge.l.videamus.de vsur.itẽ & adde l.dolo.8. de doli except.

PAVL. LIB. V. AD PLAVTIVM.

al. Vlp. cxxxv.

Lex clxxij.

IN contrahenda venditione, ambiguum pactum contra venditorem interpretandum est. Ambigua autem intentio ita accipienda est, vt res salua actori sit.

Hoc est, in cõtrahenda obligatione ambiguum pactum contra venditorem interpretandum est: ambigua nanque intentio, sic accipitur, vt res salua actori sit.

PAVLVS LIB. VI. AD EDICTVM.

Lex cxj.

1. *IN eo quod plus sit, semper inest minus. Nemo*
a nisi si cũ. in π. flor. *alienæ rei expromissor idoneus videtur,* [a] *nisi cũ*
2. *satisdatione. Pupillus pati posse non intelligitur.*
3. *Vbi verba coniuncta non sunt, sufficit alterutrum*
4. *esse factum. Mulieribus tunc succurrendum est,*
b defendantur in π. flo. aliâs defraudẽtur. *cùm* [b] *defraudantur: non vt facilius calumnientur.*

Ita dum quis viam stipulatus est, & ire tantùm potest, si velit. & ferè concordat cum reg. inf. non debet. & non potest videri improbus. l. j. §. si stipulatus. de verb. obligat. ita vt regula hæc videatur procedere de proprietate sermõis, dum aiat: semper inest. vt in viginti & decẽ inesse.

& l.

& l.qui quartam.in princ.de leg.j.l. qui cōcubinam.§.cum ita.de leg.iij.l. si quis. de except.rei iud.

POMPONIVS LIB. XXII. AD SAB.

Lex xxxiij. al.xxxiiij.

IN eo quod vel is qui petit, vel is à quo a petitur, † lucri petiturus est, durior causa est petitoris. a petitur, lucri facturus est. sic in π. flor.

Quoniam inter omnes quibus ex simili causa debetur, occupantis melior est conditio. † lucri causa facturus est.in alijs impr.vet. lib.

VLPIAN. LIB. LXXVII. AD EDIC.

Lex. clxj. al.cxxij.

IN iure ciuili receptum est, quoties per eum, cuius interest, † conditionem non impleri, fiat quo minus impleatur, perinde haberi, ac si impleta conditio fuisset. quod ad a libertates & legata, & ad hæredum institutiones perducitur. Quibus exemplis stipulationes quoque committuntur, cùm per promissorem factum esset, quò minus stipulator conditioni pareret. Ex tractatu prętor stip. sic in π. flor. al. † conditionē impleri, non fiat.

Concordat cum reg.stat per eum.eod. tit.in vj.quum hæc etiam habent locum in vlti. voluntatibus, & in contractibus: item concordat tex.l.iure ciuili.de condit.& demonst.l. labeo. in fine de contrah.empt.l.sed addes.§.fin.l.qui operas. loc.l.j.§.diuus de extraord. cogn.

PAVLVS LIB. II. AD SABIN.

Lex v.

a intellige-rent. in π. florent.
b deest in π. flor.

IN *negocijs contrahendis alia causa habita est furiosorum, alia eorum qui fari possunt, quamuis actum rei non* a *intelligant. Nam furiosus nullum negocium contrahere potest: pupillus omnia* b *negocia, tutore authore, agere potest.*

Coniunge. l. 9. de acquir. hered. & §. furiosus. Instit. de inutil. stip. l. furiosi. inf. eod. §. prætereà. Instit. quib. non est permiss. fac. testa. l. 2. §. furiosus. de iur. cod.

la. vlp l. cxlv.

PAVLVS LIB. XVI. AD PLAVT.

Lex clxxix.

IN *obscura voluntatem manumittentis, fauendum est libertati.*

Coniunge l. si peculium. de stat. liber. & inf. l quoties. & l. proximè. §. fin. de ijs quæ in testa. delen.

PAVLVS LIB. X. AD EDICT.

al. cxv.

Lex cxiiij.

a solere in π florentinis.

IN *obscuris inspici* a *solet, quod verisimilius est, aut quod plerunque fieri solet.*

Veluti mulier, quæ diuertit, & postea matrimonium reconciliauit, eandem dotem dedisse verisimilius est: nisi nominatim aliud actũ sit. vid. reg. semper

per in obscuris infra.

PAVL. LI. SINGVL. DE DOT. REP. al.paul.de asignat libert.l.lxix. non includuntur per parēthesin in π.flor.

Lex lxviij.

IN omnibus causis id obseruatur, vt vbi personæ conditio locum facit beneficio: ibi deficiente ea, beneficium quoq; deficiat: vbi verò genus actionis id desiderat, ibi (ad quemuis persecutio eius deuenerit) non deficiat ratio auxilij.

Priuilegium personale cum persona extinguitur. Et priuilegium datum actioni transit cum actione. l. cum patronus. in fin. de leg. 2. l. quia tale, solut. matrim. §. sed & quod principi. Instit. de iur. nat. gent. & ciui. Et ita ergo persona & genus actionis faciet locum beneficio.

POMPONIVS LIB. XXXII. AD SAB.

Lex xxxix. al.xl.

IN omnibus causis pro facto accipitur id, † in quo quis alium perhorrescit quò minus fiat. † in quo per aliũ mora est, quo &c. sic in π flor. hæc sola est vitiosa.

Concord. l. vnica. C. de ijs qui propt. met. iud. non appel. & cap. fin. de appel. l. metum autem, quod met. caus. a ponitur in π. florent.

IDEM LIB. V. AD SABINVM.

Lex xiiij.

IN omnibus obligationibus, in quibus dies non a apponitur, præsenti die debetur.

Nisi

Nisi locus adiectus,spatium temporis inducat,quo illò perueniri posit. & habetur idem.l.eum qui Kalendis.§.quoties.de verb.obligat. cum simil. alleg. in gloss.ad idem text..l. si dies in princip. quand.dies lega.ced.§. omnis. Instit. de verb.oblig.

PAVLVS LIB. XI. AD PLAVTIVM.

al.Vlpian. cxxxvj.

Lex clxxv.

sic in π flor. aliâs in omnibus officijs,quę fieri per liberas personas.

IN his,quæ officium per liberas fieri personas leges desiderant,seruus interuenire non potest. Non debeo melioris conditionis esse quàm author meus, à quo ius in me transit.

Veluti tutelę vel curę,iudicij,arbitrij testimonijs interesse,nec officio publico fungi.Cõcord.reg.&l.quod attinet. & l. in personam.l.cum prætor.§. fin.de iudic.l.qui testamento.§.seruus de testa.

PAVLVS LIB. XV. QVAESTION.

al.xe.

Lex xc.

IN omnibus quidem,maximè tamen in iure, æquitas spectanda est.

Maximè autẽ in iuris professione spectatur ęquitas(&plus quàmin Grammaticis vel dialecticis)vt iudex eam stricto iuri præferat. cum etenim ius strictum sit,pacta seruari:æquitas autem , sua distin-

ſtinctione dicat quædam pacta ſeruanda non eſſe, vt quæ dolo, quæ metu quæ vi, quæue cum minore, vel quæ cum fœmina & maximè vidua, filiofam. furioſo, ſurdo, muto, mente capto &c. facta ſunt: iudex decernere debet ſecundum æquitatem, hoc eſt, potius non eſſe ſeruanda, quã ſecundũ iuris rigorẽ atq; anguſtias. quũ in omnibus ſpectanda ſit æquitas: & benignior interpretatio fieri debeat. vt reg: ſemper dubijs. inf. & maximè quidẽ in iure, eo quòd æquitas præferatur rigori. l. placuit. C. de iudic. & l. ſi tibi. ſi cert. pet. c. fin. de tranſac. & not. Bald. per illũ text. l. ij. not. j. C. de reſcind. vend. l. cũ ſtipulati ſum⁹. §. ſequitur. de verb. oblig. & ibi. Iaſ. in hunc locum & Fel. in c. ex parte. de offic. deleg.

PAVLVS LIB. XIX. AD EDICT.

Lex cxxviij. al. l. clxx.

IN pari cauſa poſſeſſor potior haberi debet. a *Ij, qui in vniuerſum ius ſuccedunt* , b *hæredum loco habentur.*

a ſic in π. flor.
b hæredis in π: flor.

Vti præſtat poſsidere quàm petere. Ex tit. de Publiciana in rem actio. §. Commodum. Inſtit. de interdictis. c. ex literis. de prob.

Sed

VLPIA. LIB. XXVIII. AD SABIN.

Lex xxiij.

IN personam seruilẽ nulla cadit obligatio. Generaliter probandũ est, vbicunque in bona fidei iudicijs cõfertur in arbitrium domini vel pcuratoris eius cõditio, pro boni viri arbitrio hoc habendũ esse.

Scilicet ciuilis, quæ nec actiuè, nec passiuè cadit in seruum. Cõiunge l. 7. hæc venditio. de cõtrahend. empt. l. serui. de act. & oblig. l. nec seruus. de pecul. ciuiliter n. seruus nec obligatur, nec ciuis est, iure tamen naturali, quo liber est, naturaliter obligatur.

PAVLVS LIB. III. AD SABINVM.

Lex xij.

a interpretantur in π. florent.

IN testamentis plenius voluntates testantium interpretamur.

Coniunge. l. fundi. de vs. & habit. & c. cùm dilecti. de don. nam agitur de interesse publico, quod testamẽta habeãt locũ. l. vel negare ff. quemad. testa. aper. l. Gallus. §. scis. vbi Bald. ff. de lib. & post. & Bart. l. ex hac scriptura. ver. oppono de lege. ex facto. ff. de donat.

Papi-

PAPIN. LIB. XXXIII. QVAESTIO.

Lex lxxx. al.viij.

IN *toto iure* a *generi per speciem derogatur : & illud potissimum habetur, quod ad speciem* b *dire ctum est.* a genere in π. florent. b derectum ibidem.

Exemplum est.l.seruus. de legat. 3. idem Cicero.libr.2. de inuent. Rhetor. dum de contrarijs ll.differit.&concord. reg.generi.eod.tit.in vi.

CAIVS LIB. III. AD EDICT. PRO.

Lex cxiij.

I*N toto & pars continetur.*

Adnecte.reg.in vj.in toto .cum simil. in gloss. ibi. annotatis. & fac. reg. infrà. eodé. semper in generalibus spec.nam si quis fundum petens obtineat, vel cadat: & de parte cecidisse, vel obtinuisse creditur.

PAPINIA. LIB. XXIIII. QVAEST.

Lex. lxxvj. al.lxxvij.

IN *totum, omnia quæ animi destinatione agenda sunt, non nisi vera & certa scientia perfici possunt.*

Vid.l.si per errorem. de iurisdictio. omnium iud.l.2.in princip.de iurisdic. lege.si quis vxori. §. cum Tit. in fin. de furt.l non idcirco. C. de iuris & fact. ignor.

ignor. Animi enim destinationē desiderat possessionis acquisitio, vel hæreditatis aditio, seu amissio.

VLPIAN. LIB. LXX. AD EDICT.

al. cxcviij. Lex clvj.

INuitus nemo rem cogitur defendere. Cui damus actionem, eidem & exceptionem competere multò magis quis dixerit, Cùm quis in [a] *alicuius locū successerit, non est æquum ei nocere hoc, quod aduersus eum* [b] *non nocuit, in cuius locū* [c] *successerit. Plerunque emptoris eadem causa debet esse circa petendum ac defendendū, quæ fuit authoru. Quod cuique pro eo præstatur, inuito non tribuitur*

a alij in π. florent.
b deest ibid
c successit. in π. flor.

Nisi eo consentiente dominus iudicatum solui cautionem exposuit. Ex tractatu interdictorum. cōiunge. l. j. de superficieb. & l. iij. de itin. act. priuat. & vid. l. inuitus. C. de procur. l. filiusfam. §. inuitus. de proc.

PAVL. LIB. SINGV. DE ADSIGNATIONE LIBERTORVM.

al. lxx. Lex lxix.

INuito beneficium non datur.

Quandoquidem licet vnicuiq; his renūciare, quę pro eo introducta sunt, veluti præscriptionibus fori, & alijs priuilegiis. vti vltra glossam facit text. etiā. l. hoc

iure

iure.§.nō poteſt de dona.c.geſta.lxxxiiij diſtinct.l.penult.C.de pact.l.penult. C. de Epiſcop.& cler.

PAVL. LIB. II. AD PLAVTIVM. al.Vlp. lex. cxxx.

Lex clxix.

IS damnum dat,qui iubet [a] *dare. Eius verò nulla culpa eſt,cui parère neceſſe ſit. Quod pendet,non eſt pro eo quaſi ſit.* a al.damnū dare.

Coniunge regul.iur. qui per alium. in vi.ad idem tex.l.j. §. deieciſſe.de vi & vi arm.

POMPONIVS.

Lex viij.

IVra ſanguinis nullo iure ciuili dirimi poßunt.

Hoc eſt, iura cognationis, quaſi naturalia, nullo iure ciuili vt emācipatione vel adoptiōe tolli poſſunt. l.ius agnationis.de pact.l.abdicatio C.eod.

POMPON. LIB. IX. EX VARIIS lectionibus. al. Vlpian.

Lex ccvj.

IVre [a] *naturæ æquum eſt, neminem cum alterius detrimento & iniuria fieri locupletiorem.* a al. natura li.

Inde eſt,vt poſſeſſori hæreditatis, etiam malefidei poſſeſſori,reſtituantur neceſſariæ impenſæ:ſed & vtiles, ſi extat res melior. Et habes hanc regul.l.nā hoc

à natura.de condi.indeb.& reg.locupletari.eod.tit.in vj.

POMPON. LIB. III. AD SABIN.

Lex vij.

a al. & testatum & intestatum

IVs nostrum non patitur eundem in paganis, & a testato, & intestato decessisse: earumque rerum naturaliter inter se pugna est, testatus, & intestatus.

Veluti nemo pro parte testatus,& pro parte intestatus decessit.& comprobatur quia testamentum est actus indiuiduus: vt not.Cin. l. furiosum. C. qui testa.fac. pos.& Bald. per illum text.in l.si quis cũ testamentũ.de testa. & l. fideicommissa. §.j.Bart.l.etiam is.de leg.iij.

PAVL. LIB. II. AD EDICTVM.

al. cv.

Lex cvi.

LIbertas inæstimabilis res est.

Res sola quum æstimetur quę patrimonio & vsui subijcitur: ideo libertas per pecuniã æstimari non potest.l.non est.§.infinita. inf.cũ simil.l.procurator.§.fin.rem rat. haber.§.penult. in ver.cùm libertas. Instit.qui manumit.non poss.

CAIVS LIB. V. AD EDIC. PROVIN.

al. cxvi.

Lex cxxij.

Libertas

Libertas omnibus rebus fauorabilior est.

Vid.l.quoties.l.in obscu.eod.hoc ti.

IVLIAN. LIB. LX. DIGESTOR. al. Vlpian.

Lex lxvj.

Arcellus[a] ait, Desinit debitor esse is, qui[b] nactus est exceptionem iustam, nec ab aequitate naturali abhorrentē. Qualis est exceptio pacti,& rei iudicatæ,pecuniæ non numeratæ.

a deest in π florent. alias notat in vet.imp. b nanctus, in π.flor.

CAIVS. LIB. VIII. AD EDI. PROV.

Lex cxxxiij. al.clxxv.

MElior conditio nostra per seruos fieri potest, deterior fieri non potest.

Melior, scilicet siue paciscantur siue adipiscantur.nā ex eorū pactione & actio &exceptio nobis cōpetere potest,sicut et dominium re tradita acquiritur nobis. super hanc l.vid. l.fin. C. de acquir. posseß.& vid.l.seruus.C.de pact.

POMPON. LIB. XXVIII. AD Q. MVT.

Lex cciiij. al.ccv.

MInus est actionem habere, quàm rem.

Namq; qui actionē habet,rē habere videt̃: cùm tamen rem in effectu nō habeat. sup.hāc reg.vid.reg.q actiõn..inf.hoc ti.

POMON. LIB. XVI. AD SABIN. al.Paulus lex,xxviij.

Lex xxvij.

NEc ex Pratorio, nec ex solenni iure, priuatorum conuentione quicquam immutandum est: quamuis obligationum causa pactione possint immutari, & ipso iure, et per pacti conuenti exceptionẽ: quia actionum modus, vel lege, vel per Pratorem introductus, priuatorũ pactionibus nõ infirmatur, nisi tunc, cũ incohatur† pactio, inter eos conuenit.

† actio, vel pacto inter

Addc ea Bartol. in repet. l. Cæsar. j. q. nu. 10. de publican. l. iurisgent. §. si paciscar. & l. ius publicum. de pact. l. ij. §. ius reipubl. ff. de administr. rerum ad ciuit. pertin.

VLPIAN. LIB. XIIII. AD EDICTVM.

Lex cxxiij.

al. clxvj.

NEmo alieno nomine agere potest. Temporaria permutatio ius prouinciæ non innouat.

Alter nanque non intendit actionem alteri competẽtem, nisi vel ex officio priuato, vt procurator, creditor, qui nomen pignori accepit, vel publico vt tutor, curator, executor: qui & ipsi non agũt lege disponente, sed auctoritatem custodiente. Bart. l. j. C. de obseq. & l. quæsitũ. de in ius voc. l. tutorẽ. de ijs quib. vt indign.

PAVLVS LIB. LXIIII. AD EDICT.

Lex clj.

al. cxiiij.

Nemo

NEmo damnum facit, nisi qui id [a] facit, quod facere ius non habet. a fecit in ⁊. florent.

Ex tit. ne quid in loco public. vbi mentio damni fit. Cũ ergo Præses rotulæ ius habeat damni inferẽdi ei, qui contumax est, propter nõ comparitionem, nec ipse tenetur, nec is qui ei parere iubetur. vid. l. quod fit lege permittente. in regul. l. Gracchus C. de adult.

PAVL. LIB. I. AD EDICTVM.

Lex ciij.

NEmo de domo † sua inuitus extrahi debet. † sua extrahi in ⁊. flo.

Quum domus inhabitata sit cuiusque tutissimum refugiũ. ex tit. de in ius voc. Bartol. in l. nec ea. de adult. l. quod ait. §. sufficit. versi. sed si pater. de adult. Albericus tractatu statutorum in ij. parte. 35. quæst. item quæritur. versic. quid si aliquis. bona tamen eius & possideri & vendi possunt: & per cõsequens domus, quã quis non inhabitat.

VLPIAN. LIB. VI. FIDEICOMMIS.

Lex xcv. al. xcvj:

NEmo dubitat soluẽdo videri eũ q defenditur.

Id est, cuius nomine iudicatum solui satisdatur, soluendo videtur. l. soluẽdo. de verbor. signif. Bart. l. j. de custod. reor.

l.si plures.§.propterea.& l.ij.de fideiuss.

PAVLVS LIB. XIII. QVAESTION.

al.lxxxvj.

Lex lxxxvij

a al. enim in sic pand. flor. habét.

b al.post litis contestationem.

c prospiceretur, in π. florentin.

Nemo aetiam persequendo deteriorem causam, sed meliorem facit. Denique post b litem contestatam haredi quoque c prospicitur: & hares tenetur ex omnibus causis.

De hoc vid. Dec.& Bart.hîc.

VLPIAN. LIB. XXVIII. AD EDICT.

al.xliiij..

Lex xliij.

a ijs, in π. florentin.

b impedit, in π.flor.

c vna qui expedire debet in π. florent.

Nemo ex a ijs, qui negant se debere, prohibetur etiam alia defensione vti, nisi lex b impediat. Quoties concurrunt plures actiones eiusdem rei nomine, c vna tantùm experiri debet.

Concordat cum reg.nullus pluribus. eod. tit.in vj. & idē dicitur l. nemo prohibetur.de except.

al. Vlpian.

PAVL. LIB. IIII. AD PLAVTIVM.

l.cxxxj.

Lex clxxj.

Nemo ideo obligatur, quia recepturus est ab alio quod praestiterit.

Veluti si procurans tuum negocium soluerit, actione negociorum gestorum à te poterit exigere: non tamen ideo tuo creditori est obligatus. hæc regula inseritur l.suprà iter.§.apud ferocem. de aq. pluu.

pluu. arcend. quia melius est non soluere, quàm solutũ repetere. l. fin. C. in quibus cauſ. in integr. reſt. non ſit neceſſ. & l. j. quando liceat vnic. ſine iud. ſe vindic.

PAVL. LIB. XIII. AD EDICTVM.

Lex cxx. al.clxiii.

NEmo plus commodi hæredi ſuo relinquit, quã ipſe habuit.

Ex tractatu reſtitutionum. & l. hæredem. hoc eod. tit. ſi quid tamen ſtipulatus eſt ſub conditione, vel poſt mortem ſuam: habiturus eſt hæres, etiam ſi defunctus non habuerit.

VLPIAN. LIB. XXVI. AD EDICT.

Lex lv.

NEmo plus iuris ad alium transferre poteſt, quàm ipſe a habet. a haberet

Ex tit. vnde legit. nam Maxima eſt Iuridica: onus rei imminens apud auctorem, reſidet apud ſucceſſorem. & concordat regul. nemo. de reg. iur. in vj. l. traditio. de acquir. rer. dom. c. nuper. de donat. inter vir. & vx. in ꝑ. florentinis, & ſic quoque legendum.

IDEM LIB. I. DE OFFICIO PROconſulis.

Lex lxx. al.lxxj.

Nemo potest gladij potestatem sibi datam, vel [a] *cuiuslibet alterius coërcitionis, ad aliũ trãsferre.*

a cuiuis, in π. florent.

Coniunge l. solet. de officijs præt. & concordat cum l. solent in prin. de offic. procons. & lega.

PAPINIAN. LIB. III. QVAESTION.

al. lxxvj.

Lex lxxv.

Nemo potest mutare consilium suum in alterius iniuriam.

Coniunge l. nonnunquã. de collat. bonor. de acquirend. poss. l. possideri. §. illud. l. qui bona §. quod scriptũ. vid. regu. mutare consilium. eod. tit. hoc. in vi. & exemplificat. l. per fundum. de serui. rustic. prædior. c. publicato. de elect.

VLPIAN. LIB. XV. AD EDICTVM.

al. clxix.

Lex cxxvj.

1. *Nemo prædo est, qui precium numerauit. Locupletior non est factus, qui* [a] *liberum adquisierit.* 2. *Cùm de lucro duorum* [b] *quæritur, melior est causa possidentis*

a libertum. in π. floren.

b quæratur. ibidem.

Ex tit. de petit. hæred. l. etiam. nisi scilicet, emerit ab eo qui nil vendere potuerit. nã prædo est meritò & iure dicẽdus, qui, vt lucrũ captet, scienter à furioso vel infante: vendendi potestatẽ nõ habente: vel

vel si quis rem alienam sciens emerit eadem de causa, puta lucri gratia l. etiam §. si quis sciens de petit. hæred.

IDEM LIB. LII. AD SABINVM.
Lex xxxvij. al. lxxviij.

NEmo, qui † condemnare non potest, absoluere potest. † cõdénare potest, absoluere nõ potest.

Coniunge l. eum qui. de iurisdic. l. si locus. de iud. l. si iudex. de re iud. vt executor qui non est iudex, sed officium iudicis exequitur, cõdemnare non potest nec absoluere potest, sed d. sententiam exequi: Sicuti executor nullam gratiam dare vel concedere potest ex officio ei qui ad solutionẽ faciendam est cõdemnatus: nisi suo periculo. Et eius est creatio cuius est remotio. vt in auth. de arm. in fin. Bart. l. non enim versic. quęro. num. 6. ff. de adoptio.

IDEM LIB. LXVI. AD EDICTVM.
Lex cxlv. al. cxxxviij.

NEmo videtur fraudare eos, qui sciunt, & consentiunt.

Ex tit. quæ in fraud. creditor. Et ratio est: quia dolus non infertur scienti. ad idem textus lege qui autem §. præterea.

quæ in fraud.credit. ſicuti etiá dicitur, quòd volenti non fit iniuria.l.j.§. vſque adeo.de iniur.& in reg. ſcienti. in vj.vbi vid.etiam Dyn.

al.clix. *IABOLENVS LIB. XIII, EX CAS.*

Lex cxcviij.

NEque in interdicto,neque in cæteris cauſis pupillo nocere oportet dolum tutoris,ſiue ſoluẽdo eſt,ſiue non eſt.

Niſi quatenus ad eum peruenerit ſcilicet.& declaratur hæc reg. ſecundum diſtinctionem Bart.l. ſi dolo tutoris.ff. ſi quis omiſſ. cauſ. teſtamenti. & lege. vnica. §. ſi procur. ſi quis ius dicent.non obtemp.

VLPIAN. LIB. XXX. AD EDICT.

al.xlvj. Lex xlv.

NEque pignus,neque depoſitum,neque precarium,neque emptio,neque locatio ſuæ rei cõſiſtere poteſt. Priuatorum conuentio iuri publico non derogat.

Quia neque ciuilis,neq; naturalis obligatio in re propria cõſiſtere poteſt. Ex tit.de pignor.*Priuatorum*,veluti ſi quis ea lege emat,ne tributa agnoſcat,ſed immunis ab ijs ſit.vid.in hũc loc.l.ſi rem alienam.ij.ff.de pig.act.l. vti frui. in princ. ff.ſi

ff.si vsusfruct. petat. l. in re cer. de seru. vrb.præd.l.cùm in fundo.in princ.ff. de iur.dot.

CELSVS LIB. XXXIII. DIGEST.
Lex cxcj. al.clij.

*NEratius consultus, an quod beneficium dare se quasi viuenti Cæsar rescripserat, iam defuncto dedisse existimaretur: respondit non videri sibi principem, quòd ei, quem viuere existimabat, concessisset, defuncto concessisse: quem tamen modũ esse beneficij sui vellet, ipsius * existimationem esse.* * æstimationem. in pãd.flor.

Hæres beneficio in viuis olim existenti concesso à principe: eo mortuo iam frui non potest: nisi fortè re cõperta à principe velit ad eum hæredẽ id beneficium porrigi. l. pen. quæ sent. sine appell. rescind. Ias. l. ij. C. qui testam. fac. poss. Hippol. de Marsi. l. fin. de quæst. al.cxvij. a.al.cõsensu. b ac. in π: florent. c.non videtur q̃ errãt consentire. in π flor. sic legitur. 1. 2.

VLPIAN. LIB. XI. AD EDICTVM.
Lex cxvj.

NIhil[a] consensui tam contrarium est, qui[b] & bonæ fidei iudicia sustinet, quàm vis atque metus: quem comprobare, contra bonos mores est. Non capitur, qui ius publicum sequitur. [c] *Non videntur consentire, qui errant.*

Ex

Ex titul. de ijs quæ vi metúsue cauſ. vbi contrarium quid ſit conſenſui. vt vis & metus. contractus reſcinditur cũ conſenſus ſit oĩum contractuum ſubſtãtia, & quaſi præiacens forma. vid. reg. in omnibus cauſ.

PAVLVS LIB. XXI. AD EDICT.

al. clxxij. Lex cxxix.

†aliás hæc deſunt.

a al. plerũq; nec ea. ſed in π flor. ne ea.

Nihil dolo creditor facit, qui ſuum recipit. † *Cùm principalis cauſa non conſiſtit* [a] *nec ea quidem quæ ſequuntur, locum habent.*

Coniunge cap. 178. inf. eod. ff. quamuis enim ſciens debitorem non eſſe ſoluendo, recipit: quia tamẽ ſibi vigilare licuit, non timet edictum. vid. reg. nullus videtur dolo facere inf.

IDEM LIB. VIII. AD EDICTVM.

al. cxiii. Lex cxij.

Nihil inter eſt, ipſo iure quis actionem non habeat, an per exceptionem infirmetur.

Hoc eſt, non differt, quantùm ad effectum, an ipſo iure an exceptione, deſtituaris actione. vid. reg. non videtur cepiſſe. hoc tit

CELSVS LIB. XII. DIGESTORVM.

al. l. cxlvij. Lex clxxxvj.

Nihil peti poteſt ante id tempus, quo per rerũ natu-

naturam [a] persolui posst: & cùm soluendi tempus obligationi additur, nisi [b] eo prateritto, peti non potest. a ab solui. b eo tépore

Solui tamen poteſt. Et de hoc vid. l. & reg. cùm in tempus inf.

VLPIAN. LI. XXXXVIII. AD SAB.

Lex xxxv. al.xxxvj.

NIhil tam naturale est, quàm eodem genere quodque dissoluere, quo colligatum est: indeque verborum obligatio, verbis tollitur: nudi consensus obligatio, contrario consensu dissoluitur.

Ex l. an inutilis de acceptilat. quod verbis contrahitur, contrarijs verbis tollitur.

IDEM LIB. XIII. AD EDICT.

Lex cxix. al.l.clxij.

NOn alienat, qui duntaxat omittit possessionem.

Ex tit de alienat. iud. mut. cauſ. fact. l.4.§.1.eod.tit.non alienat debitor, quaſi in fraudem creditorum, qui duntaxat omiſit, quod quærere potuit. Licet donatio ſit prohibita quoad dominium inter maritum & vxorem. l.3.§. ſciendũ de don. inter. vir. poſſeſsio tamen non prohibetur transferri. l.1.§.ſi vir. de acq. poſſeſſ. vt & hîc Iaſ. in 3.col.

IDEM

IDEM LIB. XXVI. AD EDICTVM.

el.xlij. Lex xli.

NOn debet actori licere, quod reo non permittitur. In re obscura melius est fauere repetitioni, quàm aduentitio lucro.

Hinc est quòd licet reo, dilatio amplius quàm semel facilè non tribuatur, & actori facilius denegetur. vti habetur hæc reg. non debet actori. eodem titul. in vj. Et in effectu actor non debet esse melioris conditionis quàm sit Reus. eò quòd sicut, reus non posit post litem cõ testatam reuocare procuratorem l. post lité. sup. de procur. pariter nec actori licet. l. quæ omnia. eod. tit.

el. Pópon. lex. lxxv. *PAPINIAN. LIB. I. QVAEST.*

Lex lxxiiij.

NOn debet alteri per alterum iniqua conditio inferri.

Exemplum habes. l. transactio muneris. C. de trãsact. l. cohæredibus. C. famil. herciscund. lege. si vnus. §. ante omnia. de pact.

VLPIAN. LIB. XXVII. AD SAB.

Lex xxij.

a deestin π. florent. b deestibid *NOn debet, cui [a] quod plus est, [b] licet, quod minus est, non licere.*

Con-

Coniunge legem. ſi legato. xj.de manumiſ.teſtament. cùm ergò filiofamiliâs militi liceat condere teſtamentum, licebit & codicillos. & concordat hæc regula cum regula cui licet. in vj.

PAVLVS LI. XIII. AD PLAVTIVM. al.Vlpian. lex cxxxvij

Lex clxxvj.

NOn eſt ſingulis concedendum, quod per magiſtratum publicè poßit fieri, ne occaſio ſit maioris tumultus faciendi. Infinita aſtimatio eſt libertatis & neceßitudinis.

Ex titu.de iniurijs.& vid. leg.xiij.& xiiij.eod.titul.non enim competit ſingulis, quod tantùm permiſſum eſt vniuerſitati, vel ei, qui obtinet vicem vniuerſitatis: qualis eſt magiſtratus: veluti permitti non debeat alicui, quòd eius propria auctoritate ius ſibi dicat. vt eſt text.l. extat.quod met.cauſ.lege.ſi quis in tantam. C. vnde vj. & l. nulllus. C. de Iudæis. Decius conſilio ducenteſimo decimo ſexto.C.M.

IDEM LIB. XXI. AD EDICT.

Lex cxxxiiij. al.L.cxxviij

NOn fraudantur creditores, cùm quid non adquiritur à debitore, ſed cùm quid de bonis diminuitur. Nemo ex ſuo delicto meliorem ſuam condi-

conditionem facere potest.

Vnde actionem habet ad id, quod ad alium transtulit, recuperandum: sed nō ad id quod capere noluit. & hæc re. videtur procedere in his, quæ contra ius commune conceduntur: aliàs secus l. 1. §. confertur supra. de collat. bon.

PAVLVS LIB. LXII. AD EDICTVM

al. l. cviij. Lex cxliiij.

NOn omne quod licet, honestum est. In stipulationibus id tempus spectatur, quod contrahimus.

Coniunge l. si filiusfamilias 61. de verbor. oblig. nam licet circumuenire in emptione, sed non decet. & vid. inf. l. semper in contractibus.

IABOLEN. VI. EPISTOLARVM.

al. ccix. Lex cxcix.

NOn potest dolo carere, qui imperio magistratus non [a] obtemperat.

a paruit. in w florent.

Dolo litigator facit, si non patitur eum esse in possesione, quem iudex miserit. facit l. 1. si quis ius dicent. l. iniuriarum §. si quis. de iniur. & vid. Castrens. l. vt vim. de iustit. & iur.

PAVLVS LI. III. AD LEG. IVL. ET PAPIAM.

Lex

Lex ccviij.

Non potest videri desijsse habere, qui nunquã habuit.

Et ideo nõ potest agere creditor, quasi desierit habere debitor, quod quęrere potuit, sed noluit. huc referenda reg. non videtur rem amittere. eod. tit.

VENVL. LIB. XII. STIPVLATION.

Lex xcix. al. lex. c.

Non potest videri improbus, qui ignorat quãtum soluere debeat.

Nec improbus, nec in mora videtur: sicut & is, qui ad iudicium prouocat, si sine frustratione id faciat. Quod si quis petat plus debito, habemus iustam causam litigandi super toto: nisi actor dicat se paratũ partẽ recipere, ꝑ tex. qui benè ꝓbat.

PAVL. LIB. VII. QVAESTIONVM.

Lex lxxxvj. al. lxxxvij.

Non solet deterior conditio fieri eorum, qui litem contestati sunt, quàm si non [a] essent, sed plerunque melior.

[a] deest in florent.

Coniunge l. nemo enim. hoc tit. litis cõtestatio solet prodesse actori, cùm exinde actio perpetuetur, & in hæredes transéat, & vsuraria fiat. Bart. l. j. C. de iudic. & l. aliam. de nouatio. l. si plurib. ȷ̈.

fin.de lega.j.l.si Titius.de verb.oblig.

al.Iulian. *VLPIAN. LIB. II. FIDEICOM.*

Lxcv. Lex xciiij.

a quæ in π. florent.

Non solent,[a] qui abũdant, vitiare scripturas.

Quandoquidem abundans cautela nõ nocet.C.de testam.& de hac reg.vid.quę dicantur de reg.quæ dubitationis.eod.

IDEM LIB. XIX. AD SABIN.

al.Iulianus Lex xiij.

a cepisse in π.flor.

Non videtur[a] cœpisse, qui per[b] exceptionem remouetur à petitione.

Qualis est is cui legatur aliquid,sed volũtas testatoris posteà mutatur.l.exceptione.remouetũ à petitiõe. eod.l. nihil interest.eod.l. si quis obligat.§.non potest. Bal.l.ꝙ si marit.§.si quis aũt.de cõst. pec.

al.Iulian. *VLPIAN. LIB. XLIIII. AD EDICT.*

lex.liij. Lex lij.

a nõ defendere videtur.in.π. fl.

Non[a] videtur defendere, non tantùm qui latitat, sed & is qui præsens negat se defendere, aut non vult suscipere[b] actiones.

b actionẽ, in π.flor.

Qui turpiter latitat vel se occultat,& ꝗ ꝑsens se nõ vult defendere aduersꝰ persequutionẽ extraordinariã, vt fideicõmiss. ab intestato relicti: aut nõ vult suscipere actiones ordinarias, vt cõdictionẽ certi, non videt̃ defendi.Ideo bona eius,vt cõ-

tumacis, & posſideri poterũt & venũdari.l.ſtipulatio iſta. de verb.obli.ib. doct. & Iaſ.fin.col.in princ.& Felin.c.cauſam. de offic.deleg.

CAIVS LI. XV. AD EDICT. PROV-

Lex lj. al.lij.

NOn videtur quiſquam id capere, quod ei neceſſe eſt alij reſtituere. Ex tit. de bonor.poſ.

Nã capere fit cũ effectu:accipere etiã dicimur dũ nõ habeam⁹. Et ideo nõ videt̃ quis capere id quod nõ eſt reſtiturus. vid.Caſtrenſ.l. ſed etſi pupil.§.condi. de inſt.c.quoniã.Abbas.in gloſ.j.de of.dele.

PAPINIAN. LIB. II. DEFINITION.

Lex lxxxiij. al.lxxxiiij.

NOn[a] *videtur rẽ amittere,*[b] *cui⁹ ꝓpria nõ fuit.* a al. videntur.in ℼ. fl.

Rem amittere dicitur cuius ea fuerit. b al. quib.

Sicut amitti nõ poteſt quod acquiſitum ibidem.

non fuit.l.j.§.j. quib.mod.vſufr. amitta.

PAVLVS. al.Vlpian.

Lex. cxxviij. al.Iulian. lex.cxxvij.

NOn videntur data, quæ eo tẽpore, quo[a] *dantur, accipiẽtis non fiunt. Qui iuſſu iudicis aliquid facit, non videtur dolo malo facere:*[b] *quia parêre neceſſe habet.* a dentur in ℼ. florent. b qui, in ℼ. florentin.

Ex eodem tit.de aqua pluu.arcẽda.ad quem Iuris ſtudioſum remitto.

PAVL. LIB. LXX. AD EDICTVM.

Lex clxix.

a posſit. in π florent.
b deeſt ibi.

NOn vt ex plurib. cauſis deberi nobis idem poteſt, ita ex pluribus cauſis idem [a] *poteſt* [b] *& noſtrum eſſe.*

Coniunge l.& an eadem.§.actionis. de except.rei iud. & quidem idem ex pluribus cauſis deberi nobis poteſt, ab eodem, vel à diuerſis, vt ex vendito, ex ſtipulatu: ſed idem ex plurib.cauſis, non poteſt noſtrum eſſe. Quod enim meum eſt, amplius meum fieri non poteſt.

VLPIAN. LIB. VII. AD SABINVM.

Lex vj.

a transferre in π.flo.

NOn vult hæres eſſe, qui ad alium [a] *transferri voluit hæreditatem.*

Couiunge l.fuit quęſtionis.de acquir. hæredita.

SCAEVOLA LIB. V. QVAESTION.

Lex lxxxviij.

al.xcix.
a intellegit in π flor.

NVlla [a] *intelligitur mora ibi fieri, vbi nulla petitio eſt.*

Ex l.ſi pupillus.de verbor.obligat.

al.Scęuola. al.Vlpian. lib.iij.de legatis ad Edict. Vrb.

CAI. LI. II. DE TEST. AD EDIC. VRB.

Lex lv.

NVllus videtur dolo facere, qui ſuo iure vtitur.

Ex tit.ſi quis omiſſa cauſa teſtam. Et in recom-

re communi qui vtitur, dolo facere non videtur. dominus si seruũ corripiat non dolo facit si modũ non excedat. l. iiij. §. is tamẽ. de li. ho. exhi. l. iniur. §. j. de iniu.

PAVL. LIB. V. AD EDICTVM.

Lex cix. al. cx.

NVllum crimen patitur is, qui non probibet, cùm prohibere non potest.

Ex tit. de ijs qui not. infam. vid. l. liberorum. & seq. eod. tit.

VLPIAN. LIB. XVIII. AD EDICT.

Lex cxxx. al. clxxij.

NVnquam actiones, præsertim pœnales, de eadem re concurrentes, alia aliam consumit.

Ex tit. ad leg. Aquil. Et ratio est, quia magis intersit Reipub. maleficia puniri.

IDEM LIB. XXXVI. AD SABINVM.

Lex xxx. al. xxxj.

NVptias non concubitus, sed consensus facit.

Affectione, sequente tamen ductione, fit matrimonium. coniunge l. 15. de condit. & demonstr.

CAIVS LIB. AD EDIC. PRAETOR.

Lex cxxxj al. clxxxij.

OMnes actiones, quæ morte aut tẽpore pereunt, semel inclusæ iudicio, saluæ permanent. Non videtur perfectè

† quod ei casu. *cuiusque id esse,* † *quod ex causa auferri potest.*

Scilicet,& perpetuæ fiũt, & in hæredẽ transeunt.l.nõ solet.& l.pœnalia.eod.ti.

CELSVS LIB. XXXVIII. DIGEST.

al.cliiij. Lex cxciij.

Omnia fere iura hæredũ perinde habentur, ac si cõtinuo sub [a] *tpe mortis hæredes extitissẽt.*

a tempus in v.floren.

Cõcordat text.l.omnis hæreditas.eod. tit.& l.hæres quandoq;.de acq.hæred.

IAVOLENVS LIB. X. EPISTOLAR.

al. Vlpian. Lex ccj.

Omnia quæ ex testamento proficiscuntur, ita statum euentus capiunt, si initium [a] *quidem sine vitio ceperint.*

a quoq;, in v.florent.

Vid.reg.ꝙ ab initio. omne relictũ ita demũ est efficax,si initiũ sine vitio est.

CAIVS LIB. I. REGVLARVM.

al.l.cj. Lex c.

a al.iudicio *Omnia quæ iure contrahuntur, cõtrario* [a] *iure pereunt.*

Sicuti quæ cõsensu contrahuntur, re integra,contrario cõsensu dissoluuntur. vid.reg.nihil tam naturale.eod.tit.

al.Iauolen. *VLP. LI. II. DE OFFIC. PROCON.*

lex.lxxiij. Lex lxxj.

Omnia quæcunque causæ cognitionem desiderant, per libellum expediri non possunt.

Coniun-

Coniunge l.nequicquam.§.vbi decretum.de offic.proconſ.

IABOLENVS LIB. XI. EPISTOLA. ſic in π.flo. al. Vlpian.

Lex ccij.

Omnis definitio in iure ciuili periculoſa eſt. a rarum eſt enim vt non ſubuerti poßit. a parum.in π.florent.

Omnis regularis traditio eſt difficilis,eò quòd ferè ſubuertatur,ſi nõ ſpectet id quod excipiatur. Bar.l.j.col.j. de teſt.

PAVLVS LIB. XXVIII. AD EDICT.

Lex cxxxviij. al.clxxxi.

Omnis hæreditas, quanuis poſteà adeatur, tamen cum tẽpore mortis cõtinuatur. Nunq̃ ex pòſt facto creſcit præteriti delicti æſtimatiq.

Hęreditas adita licet nõ ſtatim à morte,tamen cũ tẽpore mortis continuaẽ,vt eodẽ tẽpore quo & ille deceſſerit, & quo adita eſt hęreditas,hęres ius dominiúmue vniuerſ.videaẽ accepiſſe.vi.l.oĩa ferè.

VLPIAN. LIB. LXVIII. AD EDICT.

Lex cl. al.cxciij.

Arem eſſe conditionem oportet eius, qui quid poßideat vel habeat: atque eius, cuius dolo malo factum ſit, quo minus poßideret vel haberet.

Ex tractatu interdictorum.& concordat reg.qui dolo.

al. Vlpian. *POMPON. LIB. XXXIX. AD Q. MVT.*

Lex ccv.

a al. quæ nobis abire possunt. in π. florent.
b al. proinde. ibid.
c possint. ibid.
d vindicare. ibid.
e in prędio. in π. flor.

PLerunque fit, vt etiam ea [a] quæ à nobis poßunt abire, [b] perinde in eo statu sint, atq; si non essent eius conditionis, vt abire [c] poßint. & ideo quod fisco obligamus, & [d] vendicare interdum, & alienare, & seruitutem [e] prædio imponere poßumus.

In eadem forsitan causa sunt, & quæ vendimus, & quæ donamus. l. ij. de in dič addic. l. fin. §. sed quod. C. communia de lega.

POMPONIVS LIB. XI. AD SABIN.

al. xxviij.

Lex xxv.

a in re, in π. flor. in persona.

PLus cautionis eſt in [a] rem, quàm in perſonam.

Huic ęquipollet, meli⁹ eſt pignori incumbere, quàm in perſonam agere. fac. text. in §. neque autem. in auth. de mand. princip.

PAVLVS LIB. LI. AD EDICTVM.

al. lex. cxxv

Lex clxiiij.

POenalia iudicia semel accepta, in hæredes transmitti poßunt.

Ex tit. de liberal. cauſ. l. vtique.

PAVLVS LIB. XI. AD EDICTVM.

al. xviij.

Lex cxvij.

PRætor bonorum poßeßorē hæredu loco in omni cauſa habet.

In

In omni causa pro hęrede habet, id est siue experiatur, siue conueniatur. vid. l. ij. de bon. possess.

MODEST. LIB. VIII. REGVLAR.

Lex cxcvj. al. clvij.

Priuilegia quædam causæ sunt, quædam personæ. & ideo [a] quidē ad [b] hæredes transmittuntur, quæ causæ sunt: quæ personæ sunt, [c] ad hæredes non transeunt.

a quædam in π. floren. b hęredem. ibid. c & hæredē in π flor.

Ex tit. de iur. immunitatis.

CELSVS LIB. XIII. DIGESTORVM.

Lex clxxxix. al. cl.

Pupillus nec velle, nec nolle in ea ætate, nisi apposita tutoris authoritate, creditur. Nā quod animi indicio fit, in eo tutoris authoritas necessaria est.

Velle quidem ad suum scilicet præiudicium: nec nolle, quò minus teneatur & vtile geratur. l. j. C. de fal. monet.

CAIVS LIB. II. AD EDICTVM *prouinciale.* al. Paulus.

Lex cxj. l. cxij.

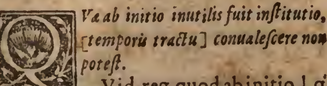
Pupillum, qui proximus pubertati sit, capacem esse & furandi, & iniuriæ faciendæ [a] constat. In [b] hæredes non solent actiones transire, quæ pœnales sunt ex maleficio: veluti furti, damni iniuriæ, vi bonorum raptorum, [c] iniuriarum.

a deest in π florent. b hæredem ibid. c sic in π. fl. in al. deest.

Vid.l.impuberē.de furt. & gloss. ibi. instit de inutil. stipul.§.pupillus.

LICINNIVS RVFIN. LIB. II. REG.

Lex ccx.

□pro inclusis legitur in π florent ex pōst facto.

Va ab initio inutilis fuit institutio, [*temporis tractu*] *conualescere non potest.*

Vid.reg.quod ab initio.l.q̄ soluendo. vbi Bart.de leg.instit.

PAPINIAN. LIB. III. RESPONS.

Lex lxxxj.

al.lxxxij.

QVa dubitationis tollendæ causa contractibus inseruntur, ius commune non lædunt.

Coniunge.cap.66.mandati.

*ad hæredem nostrū in π flor.al. hęreditatē nostram.

†quod in π. florent.

†libertate præstita dominis: sed libertatis nobis potestate domini, in π.flor. al.cxxiij.

POMPO. LIB. VI. AD SABIN.

Lex xviij.

Quæ legata mortuis nobis ad hæredes nostros transeunt, eorum commodū per nos ijs, quorum in potestate sumus, eodem casu acquirimus, aliter atque † cùm stipulati sumus: nam & sub cōditione stipulantes, omnimodò eis adquirimus, etiam si † libertate nobis præstita à dominis, conditio existat.*

Coniunge cap.78.de verb.oblig.

PAVLVS LIB. LXX. AD EDICT.

Lex clxij.

Quæ

Quæ propter necessitatem recepta sunt, nō debent in argumentum trahi.

Vtilitas & æquitas recepta non trahitur ad consequentiam. licet enim receptum sit, minorem posse rescindere commercium, non tamen hoc in commune præiudicat. necessitas non habet legem, sed ipsa legem facit. q. j. in c. remissionem. de consec. distinc. j. in c. sicut. in c. quantò. de consuetud.

PAVLVS LIB. X. QVAESTION.

Lex lxxxix. al. xc.

Quandiu possit valere [a] testamētum, tandiu legitimus hæres non admittitur. a deest in florentinis.

Vid. lege. quandiu. de acq. hæred. l. antequam. C. communia de successionibus. & l. ex testamento. C. vnde liberi.

IDEM LIB. V. AD SABINVM.

Lex xxiiij.

Quatenus cuiusque [a] intersit, in facto, non in iure consistit. a cuius. in flor.

Cùm interesse alicui præstatur, vt emptori, cui res vendita non sit tradita: iudex ęstimare debet lucrum vel dānum, lege per se nil æstimante vel disponente.

IDEM.

Lex xv.

Qui

IDEM LIB. XXVI. AD EDICTVM.

a l.xlij. Lex xli.

NOn debet actori licere, quod reo non permittitur. In re obscura melius est fauere repetitioni, quàm aduentitio lucro.

Hinc est quòd licet reo, dilatio amplius quàm semel facilè non tribuatur, & actori facilius denegetur. vti habetur hæc reg. non debet actori. eodem titul. in vj. Et in effectu actor non debet esse melioris conditionis quàm sit Reus. eò quòd sicut, reus non poßit post litem cõtestatam reuocare procuratorem l. post lité. sup. de procur. pariter nec actori licet. l. quæ omnia. eod. tit.

a l. Põpon. lex. lxxv. *PAPINIAN. LIB. I. QVAEST.*

Lex lxxiiij.

NOn debet alteri per alterum iniqua conditio inferri.

Exemplum habes. l. transactio muneris. C. de trãsact. l. cohæredibus. C. famil. hercifcund. lege. si vnus. §. ante omnia. de pact.

VLPIAN. LIB. XXVII. AD SAB.

Lex xxij.

a deestin ᴨ. florent. b deest ibid

NOn debet, cui [a] quod plus est, [b] licet, quod minus est, non licere.

Con-

Coniunge legem. si legato. xj.de manumiss.testament. cùm ergò filiofamiliâs militi liceat condere testamentum, licebit & codicillos. & concordat hæc regula cum regula cui licet. in vj.

PAVLVS LI. XIII. AD PLAVTIVM. al.Vlpian.

Lex clxxvj. lex cxxxvij.

NOn est singulis concedendum, quod per magistratum publicè possit fieri, ne occasio sit maioris tumultus faciendi. Infinita æstimatio est libertatis & necessitudinis.

Ex titu.de iniurijs.& vid. leg.xiij.& xiiij.eod.titul.non enim competit singulis, quod tantùm permissum est vniuersitati, vel ei,qui obtinet vicem vniuersitatis:qualis est magistratus : veluti permitti non debeat alicui , quòd eius propria auctoritate ius sibi dicat. vt est text.l. extat.quod met.caus.lege.si quis in tantam. C. vnde vj. & l. nulllus. C. de Iudæis.Decius consilio ducentesimo decimo sexto.C.M.

IDEM LIB. XXI. AD EDICT.

Lex cxxxiiij. al.L.cxxviij

NOn fraudantur creditores, cùm quid non adquiritur à debitore, sed cùm quid de bonis diminuitur. Nemo ex suo delicto meliorem suam condi-

conditionem facere potest.

Vnde actionem habet ad id, quod ad alium transtulit, recuperandum: sed nó ad id quod capere noluit. & hæc re. videtur procedere in his, quæ contra ius commune conceduntur: aliàs secus l. 1. §. confertur supra. de collat. bon.

PAVLVS LIB. LXII. AD EDICTVM

al. l. cviij. Lex cxliiij.

NOn omne quod licet, honestum est. In stipulationibus id tempus spectatur, quod contrahimus.

Coniunge l. si filiusfamilias 61. de verbor. oblig. nam licet circumuenire in emptione, sed non decet. & vid. inf. l. semper in contractibus.

IABOLEN. VI. EPISTOLARVM.

al. ccix. Lex cxcix.

NOn potest dolo carere, qui imperio magistratus non [a] obtemperat.

a paruit. in w florent.

Dolo litigator facit, si non patitur eum esse in possessione, quem iudex miserit. facit l. 1. si quis ius dicent. l. iniuriarum §. si quis. de iniur. & vid. Castrens. l. vt vim. de iustit. & iur.

PAVLVS LI. III. AD LEG. IVL. ET PAPIAM.

Lex

Lex ccviij.

NOn poteſt videri deſiiſſe habere, qui nunquã habuit.

Et ideo nõ poteſt agere creditor, quaſi deſierit habere debitor, quod quęrere potuit, ſed noluit. huc referenda reg. non videtur rem amittere. eod. tit.

VENVL. LIB. XII. STIPVLATION.

Lex xcix. al. lex. c.

NOn poteſt videri improbus, qui ignorat quãtum ſoluere debeat.

Nec improbus, nec in mora videtur: ſicut & is, qui ad iudicium prouocat, ſi ſine fruſtratione id faciat. Quod ſi quis petat plus debito, habemus iuſtam cauſam litigandi ſuper toto: niſi actor dicat ſe paratũ partẽ recipere, ꝑ tex. qui benè ꝓbat.

PAVL. LIB. VII. QVAESTIONVM.

Lex lxxxvj.

NOn ſolet deterior conditio fieri eorum, qui litem conteſtati ſunt, quàm ſi non [a] eſſent, ſed plerunque melior. al. lxxxvij.

[a] deeſt in florent.

Coniunge l. nemo enim. hoc tit. litis cõteſtatio ſolet prodeſſe actori, cùm exinde actio perpetuetur, & in hæredes tranſeat, & vſuraria fiat. Bart. l. j. C. de iudic. & l. aliam. de nouatio. l. ſi plurib. ꝟ.

fin.de lega.j.l.si Titius.de verb.oblig.

al.Iulian. VLPIAN. LIB. II. FIDEICOM.

l.xcv. Lex xciiij.

a quæ in π. florent.

NOnsolent,[a] *qui abūdant, vitiare scripturas.*

Quandoquidem abundans cautela nō nocet.C.de testam.& de hac reg.vid.quę dicantur de reg.quæ dubitationis.eod.

IDEM LIB. XIX. AD SABIN.

al.Iulianus Lex xiij.

a cepisse in π.flor.

NOn videtur[a] *cœpisse, qui per*[b] *exceptionem remouetur à petitione.*

Qualis est is cui legatur aliquid,sed volūtas testatoris posteà mutatur.l.exceptione.remouetꝰ à petitiōe. eod.l. nihil interest.eod.l. si quis obligat.§.non potest. Bal.l.ꝙ si marit.§.si quis aūt.de cōst. pec.

al.Iulian. VLPIAN. LIB. XLIIII. AD EDICT.

lex.liij. Lex lij.

a nō defendere videtur.in.π. fl.

b actionē, in π.flor.

NOn[a] *videtur defendere, non tantùm qui latitat, sed & is qui præsens negat se defendere, aut non vult suscipere*[b] *actiones.*

Qui turpiter latitat vel se occultat,& q̄ p̄sens se nō vult defendere aduersꝰ persequutionē extraordinariā, vt fideicōmiss. ab intestato relicti: aut nō vult suscipere actiones ordinarias, vt cōdictionē certi, non videtꝰ defendi.Ideo bona eius,vt cō-

tumacis,

tumacis, & posſideri poterũt & venũdari.l.ſtipulatio iſta. de verb.obli.ib. doct. & Iaſ.fin.col.in princ.& Felin.c.cauſam. de offic.deleg.

CAIVS LI. XV. AD EDICT. PROV-

Lex lj. al.lij.

NOn videtur quiſquam id capere, quod ei neceſſe eſt alij reſtituere. Ex tit. de bonor.poſ.

Nã capere fit cũ effectu:accipere etiã dicimur dũ nõ habeam⁹. Et ideo nõ videt̃ quis capere id quod nõ eſt reſtituturus. vid.Caſtrenſ.l. ſed etſi pupil.§.condi. de inſt.c.quoniã.Abbas.in gloſ.j.de of.dele.

PAPINIAN. LIB. II. DEFINITION.

Lex lxxxiij. al. lxxxiiij.

NOn [a] videtur rẽ amittere, [b] cui⁹ ꝓpria nõ fuit. a al. videntur.in π. fl.

Rem amittere dicitur cuius ea fuerit. b al. quib. Sicut amitti nõ poteſt quod acquiſitum ibidem. non fuit.l.j.§.j. quib.mod.vſufr. amitta.

PAVLVS. al.Vlpian.

Lex. cxxviij. al.Iulian. lex.cxxvij.

NOn videntur data, quæ eo tẽpore, quo [a] dantur, accipiẽtis non fiunt. Qui iuſſu iudicis aliquid facit, non videtur dolo malo facere: [b] quia parẽre neceſſe habet. a denẽtur in π. florent. b qui, in π. florentin.

Ex eodem tit.de aqua pluu. arcẽda.ad quem Iuris ſtudioſum remitto.

PAVL. LIB. LXX. AD EDICTVM.

al.cxx. Lex clxix.

NOn vt ex plurib. causis deberi nobis idem potest, ita ex pluribus causis idem [a] potest [b] & nostrum esse.

a posit. in π florent.
b deest ibi.

Coniunge l.& an eadem.§.actionis. de except.rei iud. & quidem idem ex pluribus causis deberi nobis potest, ab eodem, vel à diuersis, vt ex vendito, ex stipulatu: sed idem ex plurib.causis, non potest nostrum esse. Quod enim meum est, amplius meum fieri non potest.

VLPIAN. LIB. VII. AD SABINVM.

Lex vj.

NOn vult hæres esse, qui ad alium [a] transferri voluit hæreditatem.

a transferre in π.flo.

Couiunge l.fuit quęstionis.de acquir. hæredita.

SCAEVOLA LIB. V. QVAESTION.

Lex lxxxviij.

al.xcix.

NVlla [a] intelligitur mora ibi fieri, vbi nulla petitio est.

a intellegit in π flor.

Ex l.si pupillus.de verbor.obligat.

CAI. LI. II. DE TEST. AD EDIC. VRB.

al.Scęuola. al.Vlpian. lib.iij. de legatis ad Edict. Vrb.

Lex lv.

NVllus videtur dolo facere, qui suo iure vtitur.

Ex tit.si quis omissa causa testam. Et in re com-

re communi qui vtitur, dolo facere non videtur. dominus si seruũ corripiat non dolo facit si modũ non excedat. l. iiij. §. is tamẽ. de li. ho. exhi. l. iniur. §. j. de iniu.

PAVL. LIB. V. AD EDICTVM.

Lex cix. al. cx.

NVllum crimen patitur is, qui non probibet, cùm probibere non potest.

Ex tit. de ijs qui not. infam. vid. l. liberorum. & seq. eod. tit.

VLPIAN. LIB. XVIII. AD EDICT.

Lex cxxx. al. clxxij.

NVnquam actiones, præsertim pœnales, de eadem re concurrentes, alia aliam consumit.

Ex tit. ad leg. Aquil. Et ratio est, quia magis intersit Reipub. maleficia puniri.

IDEM LIB. XXXVI. AD SABINVM.

Lex xxx. al. xxxj.

NVptias non concubitus, sed consensus facit.

Affectione, sequente tamen ductione, fit matrimonium. coniunge l. 15. de condit. & demonstr.

CAIVS LIB. AD EDIC. PRAETOR.

Lex cxxxj al. clxxxij.

OMnes actiones, quæ morte aut tẽpore pereunt, semel inclusæ iudicio, saluæ permanent. Non videtur perfectè

† quod ei casu. *cuiusque id esse,* † *quod ex causa auferri potest.*

Scilicet,& perpetuæ fiũt,& in hæredẽ transeunt.l.nõ solet.& l.pœnalia.cod.ti.

CELSVS LIB. XXXVIII. DIGEST.

al.cliiij. Lex cxciij.

Omnia ferè iura hæredũ perinde habentur,ac si cõtinuò sub [a] *tẽpe mortis hæredes extitissẽt.*

a tempus in ꝑ.floren.

Cõcordat text.l.omnis hæreditas.eod. tit.& l.hæres quandoq;.de acq.hæred.

IAVOLENVS LIB. X. EPISTOLAR.

al. Vlpian. Lex ccj.

Omnia quæ ex testamento proficiscuntur, ita statum euentus capiunt, si initium [a] *quidem sine vitio ceperint.*

a quoq;, in ꝑ.florent.

Vid.reg.ꝙ ab initio. omne relictũ ita demũ est efficax,si initiũ sine vitio est.

CAIVS LIB. I. REGVLARVM.

al.l.cj. Lex c.

a al.iudicio *Omnia quæ iure contrahuntur,cõtrario* [a] *iure pereunt.*

Sicuti quæ cõsensu contrahuntur, re integra,contrario cõsensu dissoluuntur. vid.reg.nihil tam naturale.eod.tit.

al.Iauolen. lex.lxxiij. VLP. LI. II. DE OFFIC. PROCON.

Lex lxxj.

Omnia quæcunque causæ cognitionem desiderant, per libellum expediri non possunt.

Coniun-

Coniunge l.nequicquam.§.vbi decretum.de offic.procons.

IABOLENVS LIB. XI. EPISTOLA. sic in π.flo. al. Vlpian.

Lex ccij.

Omnis definitio in iure ciuili periculosa est. a rarum est enim vt non subuerti possit. a parum.in π.florent.

Omnis regularis traditio est difficilis,eò quòd ferè subuertatur,si nō spectet id quod excipiatur.Bar.l.j.col.j. de test.

PAVLVS LIB. XXVIII. AD EDICT.

Lex cxxxviij. al.clxxxi.

Omnis hereditas, quamuis posteà adeatur, tamen cum tēpore mortis cōtinuatur. Nunq̄ ex pòst facto crescit præteriti delicti æstimatio.

Hereditas adita licet nō statim à morte,tamen cū tēpore mortis continuat̄,vt eodē tēpore quo & ille decesserit, & quo adita est hereditas,heres ius dominiúmue vniuers.videat̄ accepisse.vi.l.oīa ferè.

VLPIAN. LIB. LXVIII. AD EDICT.

Lex cl. al.cxciij.

Arem esse conditionem oportet eius, qui quid possideat vel habeat: atque eius,cuius dolo malo factum sit, quo minus possideret vel haberet.

Ex tractatu interdictorum.& concordat reg.qui dolo.

al.Vlpian. *POMPON. LIB. XXXIX. AD Q. MVT.*

a al.quæ no bis abire possunt. in π.florent. b al. proinde.ibid. c posint. ibid. d vindicare.ibid. e in prędio. in π.flor.

Lex ccv.

PLerunque fit, vt etiam ea [a] *quæ à nobis poßunt abire,* [b] *perinde in eo statu sint, atq; si non essent eius conditionis, vt abire* [c] *poßint. & ideo quod fisco obligamus, &* [d] *vendicare interdum, & alienare, & seruitutem* [e] *prædio imponere poßumus.*

In eadem forsitan causa sunt, & quæ vendimus, & quæ donamus. l. ij. de in diē addic. l. fin. §. sed quod. C. communia de lega.

al.xxviij. a in re, in π. flor. in persona.

POMPONIVS LIB. XI. AD SABIN.

Lex xxv.

PLus cautionis est in [a] *rem, quàm in personam.*

Huic ęquipollet, meli' est pignori incumbere, quàm in personam agere. fac. text. in §. neque autem. in auth. de mand. princip.

PAVLVS LIB. LI. AD EDICTVM.

al.lex.cxxv

Lex clxiiij.

POenalia iudicia semel accepta, in hæredes transmitti poßunt.

Ex tit. de liberal. caus. l. vtique.

PAVLVS LIB. XI. AD EDICTVM.

al.xviij.

Lex cxvij.

PRætor bonorum poßeßorē hæredis loco in omni causa habet.

In

In omni causa pro hęrede habet, id est siue experiatur, siue conueniatur. vid. l. ij. de bon. possess.

MODEST. LIB. VIII. REGVLAR.

Lex cxcvj. al. clvij.

Priuilegia quædam causæ sunt, quædam personæ. & ideo [a] quidē ad [b] hæredes transmittuntur, quæ causæ sunt: quæ personæ sunt, [c] ad hæredes non transeunt.

a quædam in π. floren.
b hęredem. ibid.

Ex tit. de iur. immunitatis.

c & hæredē in π flor.

CELSVS LIB. XIII. DIGESTORVM.

Lex clxxxix. al. cl.

Pupillus nec velle, nec nolle in ea ætate, nisi apposita tutoris authoritate, creditur. Nā quod animi iudicio fit, in eo tutoris authoritas necessaria est.

Velle quidem ad suum scilicet præiudicium: nec nolle, quò minus teneatur & vtile geratur. l. j. C. de fal. monet.

CAIVS LIB. II. AD EDICTVM prouinciale. al. Paulus.

Lex cxj. l. cxij.

Pupillum, qui proximus pubertati sit, capacem esse & furandi, & iniuriæ faciendæ [a] constat. In [b] hæredes non solent actiones transire, quæ pœnales sunt ex maleficio: veluti furti, damni iniuriæ, vi bonorum raptorum, [c] iniuriarum.

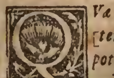
a deest in π florent.
b hæredem ibid.
c sic in π. fl. in al. deest.

Vid.l.impuberé.de furt. & gloss. ibi. instit de inutil. stipul.§.pupillus.

LICINNIVS RVFIN. LIB. II. REG.

Lex ccx.

[]pro inclusis legitur in π florent ex pôst facto.

Va ab initio inutilis fuit institutio, [temporis tractu] conualescere non potest.

Vid.reg.quod ab initio.l.q' soluendo. vbi Bart.de leg.instit.

PAPINIAN. LIB. III. RESPONS.

al.lxxxij.

Lex lxxxj.

QVa dubitationis tollendæ causa contractibus inseruntur, ius commune non lædunt.

Coniunge.cap.66.mandati.

POMPO. LIB. VI. AD SABIN.

Lex xviij.

Quæ legata mortuis nobis ad heredes nostros transeunt, eorum commodũ per nos ijs, quorum in potestate sumus, eodem casu acquirimus, aliter atque † cùm stipulati sumus: nam & sub cõditione stipulantes, omnimodò eis adquirimus, etiam si † libertate nobis præstita à dominis, conditio existat.*

* ad hæredem nostrũ in π flor. al. hȩreditatẽ nostram.

† quod in π. florent.

† libertate præstita dominis: sed libertatis nobis potestate domini, in π.flor. al.cxxiij.

Coniunge cap.78.de verb.oblig.

PAVLVS LIB. LXX. AD EDICT.

Lex clxij.

Qua

Quæ propter necessitatem recepta sunt, nō debent in argumentum trahi.

Vtilitas & æquitas recepta non trahitur ad consequentiam. licet enim receptum sit, minorem posse rescindere commercium, non tamen hoc in commune præiudicat. necessitas non habet legem, sed ipsa legem facit. q. j. in c. remissionem. de consec. distinc. j. in c. sicut. in c. quantò. de consuetud.

PAVLVS LIB. X. QVAESTION.

Lex lxxxix. al. xc.

Quandiu possit valere [a] testamētum, tandiu legitimus hæres non admittitur. a deest in π florentinis.

Vid. lege. quandiu. de acq. hæred. l. antequam. C. communia de successionibus. & l. ex testamento. C. vnde liberi.

IDEM LIB. V. AD SABINVM.

Lex xxiiij.

Quatenus cuiusque interſit, in facto, non in iure consistit. a cuius. in π. flor.

Cùm interesse alicui præstatur, vt emptori, cui res vendita non sit tradita: iudex ęstimare debet lúcrum vel dānum, lege per se nil æstimante vel disponente.

IDEM.

Lex xv.

Qui

deest hæc Regula in π.florent.

QVi actionem habet ad rem recuperandam, ipsam rem habere videtur.

L.si tibi pecuniam.ff.si cert.petat.

VLPIAN. LIB. XXV. AD EDICT.

al.lex.clxxx

Lex cxxxvij.

QVi auctore iudice comparauit, bonæ fidei possessor est.

Ex tit.de religiosis.l.at si quis.§. sed si adita.

IDEM LIB. XXIIII. AD SABINVM.

al.xx:

Lex xix.

a sic in π. fl. al. eius.

b contrahit ibid.

QVi cum alio contrahit, vel est, vel esse debet non ignarus conditionis eius: heredi autẽ hoc [a] *imputari non potest, cùm non sponte cum legatarijs* [b] *contrahat. Non solet doli exceptio nocere ijs, quibus voluntas testatoris non refragatur.*

L. pen. ad Maced. gloss. l.si Titius. in verb.ætatis.de fideiuss.

PAVLVS LIB. XXII. AD EDICT.

al.clxxiiij.

Lex xxxj.

a possessione.in π.flo.

QVi dolo desierit possidere, pro possidẽte damnatur: quia pro [a] *possessore dolus est.*

Ex tit.de noxal.actionibus.

al.Caius.

CAIVS. LIB. IX. AD EDICTVM *prouinciale.*

lex.xlij.

Lex xlij.

Qui

Qui in alterius locum succedunt, iustam habent causam ignorantiæ, an id quod [a] *deberetur, peteretur. Fideiussores quoque non minus quàm hæredes, iustam ignorantiam possunt allegare. Hæc ita de hærede dicta sunt, si cum eo* [b] *agatur, non etiam si agat. Nam planè qui agit, certus esse debet: quum sit in potestate eius,* [c] *quando velit, experiri: et antè debet rem diligenter explorare, & tunc ad agendum procedere.*

a peteret, deberetur. in π. flor.

b agatur in π. florent. al. agitur.

c al. quomodo velit

Vid. reg. cum quis. in sexto.

PAVLVS LIB. XIIII. AD PLAVT. al. Vlpian.

Lex clxxvij. l. cxxxviij.

Qui in ius [a] *dominiúmue alterius succedit, iure eius vti debet. Nemo videtur* † *dolo facere, qui ignorat causam cur non debeat petere.*

a vel, in π. florentin.

† dolo exse. qui in π. fl. in dolo esse, alibi.

Ex tit. de hæred. vendit.

IDEM LIB. XII. AD EDICTVM.

Lex. cxviij. al. clxj.

Qui in seruitute est, vsucapere non potest. Nā quum possideatur, possidere non videtur.

Ex tit. quib. caus. maior. vbi de vsucapione multa.

PAVL. LIB. XIII. AD EDICTVM.

Lex cxxj. al. clxiij.

Qui non facit quod facere debet, videtur facere aduersus ea [a] *quæ non facit:* [b] *at qui facit, quod*

a quia in π. florent.

b & ibid.

quod facere non debet, non videtur facere id, quod facere iussus est.

Vt si patronum nõ exhibet egentem: videtur facere aduersus ea quæ facere iubetur.

al.l.clv.

MODEST. LIB. VI. DIFFERENT.

Lex cxciiij.

† sic in π. florent. al. cessionem. a constiterũt in π flo. b existũt in π florent.

Qui per † successionem, quamuis longissimam, defuncto heredes [a] extiterint: non minus heredes intelliguntur, quàm qui principaliter heredes [b] extiterint.

Vid. l. fin. C. de hæred. insti. l. iij. §. sed & si. de petit. hęred.

al. vlp. l. cxxxv.

PAVLVS LIB. VIII. AD PLAVTIVM

Lex clxxiiij.

Qui potest facere, vt possit conditioni parere, iam posse videtur. Quod quis, si velit, habere non potest, id repudiare non potest.

Coniunge l. 8. de bonorum possess.

IDEM LIB. XXX. AD SABINVM.

al. xxvij.

Lex xxvj.

a deest in π florent.

Qui potest inuitis [a] aliquibus alienare, multò magis & ignorantibus & absentibus potest.

Inuitis, vt creditoribus, pupillis adultis, qui potest alienare: multò magis absentibus & ignorantibus potest.

Pau-

PAVL. LIB. XXXXVIII. AD EDIC.

Lex clxvj. al.Vlp. l.cxxvij.

Qui rem alienam defendit, nunquam locuples habetur.

Ex tit. de damno infect.

IVLIAN. LIB. XVII. DIGEST.

Lex lxiiij.

Qui sine dolo malo ad iudicium prouocat, non videtur moram facere.

Scilicet malo, vt Bart. l. quod te. col. iij in verſ. venio. ſi cert petat.

PAVLVS LIB. XVII. AD EDICT.

Lex cxlij.

Qui tacet, non vtique fatetur: ſed tamen verum eſt, eum non[a] agere. al.clxxxv. a negare in florentin.

Ex tit. de confeſſ. vid. Cicero in Catil. quid expectas, inqt, loquentiũ autoritatẽ quorũ voluntatẽ tacitorum perſpicis.

VLPIAN. LIB. I. AD EDICT.

Lex cij. al.ciij.

Qui vetante prætore fecit, hic aduerſus edictũ feciſſe propriè dicitur. Eius eſt actionem denegare, qui poßit & dare.

L. aduerſus. de arbitr. contrà l. non ſolùm. §. fin. de iniur.

PAVLVS LIB. XXXV. AD EDICT.

Lex xlviij. al.xlix.

Quic-

a quicquid in calore.in π. florenti.
b perseuerantis.
c apparuit in π.flo. al.
al.Paulus.

QVicquid [a] calore iracūdiæ vel fit, vel dicitur: non prius ratum est, quàm si [b] perseuerantia [c] apparuerit iudiciū animi fuisse: ideoq; breui reuersa vxor, nec diuertiße videtur.

Ex tit.de diuort.

QVINT. MVTIVS SCAEVOLA LIB. singulari ὅρων.

lex.lxxiij.
sic in π.flo.

Lex lxxiij.

† aliàs incipit, Quintus Mutius Sépronio: Quò tutela,&c.
a deest hæc copula in π florent.
† putaret.

QVò † tutela redit, eò [a] & hæreditas peruenit, nisi cùm fœminæ hæredes intercedūt. Nemo potest tutorem cuiquam dare, nisi ei quem in suis hæredibus, cùm moritur, habuit, habiturúsue eßet, si vixißet. Vi factum videtur id eße, quod quis, cùm prohiberetur, fecit: Clàm, quod quisque cùm controuersiam haberet, habiturúmue se † speraret, fecit. Quæ in testamento ita scripta sunt, vt intelligi non poßint, perinde sunt ac si scripta nō eßēt. Nec paciscendo, nec legem dicendo, nec stipulando quisquam alteri cauere potest.

Vbi enim est onus tutelæ, vt in agnatis, ibi est commodum succeßionis.

CAIVS. LIB. X. AD EDICT. PROV.

al.xlvij.

Lex xlvj.

a quoquo. in π.floren.

QVod à [a] quoquam pœnæ nomine exactum est, id idem restituere nemo cogitur.

Ex tit.de pignoribus.

VLPIA-

VLPIAN. LIB. XLIII. AD SABINVM.

Lex xxxij. al.xxxiij.

QVod attinet ad ius ciuile, serui pro nullis habentur: non tamen & iure naturali: quia quod ad ius naturale attinet, oẽs homines aequales sunt.

Vid.l.in personã.supra eod. l.generali C.de tabul.lib.x.

PAVL. LIB. LIIII. AD EDICT.

Lex cxlj. al.lex. clxxxiiij.

QVòd contra rationem iuris receptum est, non est producendum ad [a] *consequentiam. Vni duo pro solido haeredes esse non possunt.*

a consequũtia.in ff. ℞o.

Ex tractatu de vsucapion. vid. etiam l. quod verò.de legib.

CELSVS LIB. XXIIII. DIGEST.

Lex cxc. al.clj.

QVod euincitur, in bonis non est.

Coniunge.l.qui à quolibet.de cõtrah. emption.ff.& l.5. de author. tut. & l. penult.huius tit.in ff.

PAVLVS LIB. VIII. AD SABIN.

Lex xxix. al.xxx.

QVod initio vitiosum est, non potest tractu tẽporis conualescere.

Vid.Dyn.&Decium.hac.reg.

al. clxxxvj.

VLPIAN. LIB. LXII. AD EDICT.

Lex xxix.

Quod ipsis qui contraxerunt, obstat: & successoribus eorum obstabit.

Ex tit. de reb. auth. iudic. possidend.

al. Vlpian. lex. cxlj.

PAVLVS LIB. XVII. AD PLAVTIVM

Lex clxxx.

talias deest ipse soluisset, vel. a sic in ꝑ florent.

Quod iussu alterius soluitur, pro eo est, quasi ipse soluisset, vel [a] ipsi solutum esset.

L. si donaturus. de cód. caus. data.

Quod meo iussu soluitur, ego soluisse videor: & quod meo iussu recipitur, ego recepisse videor.

al. Vlpian. lex. cxliij.

IDEM LIB. III. AD VITELLVM.

Lex clxxxij.

Quod nullius esse potest, id vt alicuius fieret, nulla obligatio valet efficere.

Vid. l. imposibilium eod. tit.

a dum in ꝑ. florent. b est in ꝑ. florent. c libero ibi. sic habetur in ꝑ florét. tamé in aliis impress. vet. exéplar legitur. Quod quis

PAVLVS LIB. LXII. AD EDICTVM

Lex cclxxxix.

Quod quis, [a] cùm seruus esset, [b] egit, proficere [c] liberto facto non potest.

L. qui res §. aream. de solut.

POMPON. LIB. VIII. AD Q. MVTIVM

Lex cciij.

Quod quis ex culpa sua damnum sentit, nõ intelligitur damnum sentire.

Vt is, qui ex delicto furti, vel iniuriarum

rum aliquid præſtitit:ſibi imputare debet,non ab eo exigere cui præſtitit. exculpa ſua damnũ ſentit ſibi imputare debet.

IDEM LIB. VII. AD SABINVM.

Lex xxv. al.xxj.

Quoties dubia eſt interpretatio libertatis,ſecundum libertatem reſpondendum erit.

Vid.gloſſ.& tex.l.Iulia. de manumiſſ. l.inter pares.de re iudic.

PAVLVS LIB. XVII. QVAESTION.

Lex xcj. al.xcij.

Q[a]uoties duplici iure [b] defertur alicui ſucceſſio;repudiato nouo iure quod antè defertur, ſupererit vetus. a Quotiẽs in π.florẽt. b deferetur ibid.

Intelligendum de ſucceſsione,quę alicui duplici iure defertur.

IVLIAN. LIB. LX. DIGESTORVM. al.Vlpian.

Lex lxvij. lex.xcviij.

Quoties idẽ ſermo duas ſentẽtias exprimit,ea potiſſimũ [a] accipietur,q̃ rei gerẽdæ aptior eſt. a accipiatur in π flor.

L.ſi vno.in princ.ff.locat.vbi Bart.

IAVOLENVS LIB. VII. EPIST. al.Iulianus. al.Vlpian.

Lex cc. lex.cc.

Quoties nihil ſine captione inueſtigari poteſt: eligendum eſt, quod minimum habeat iniquitatis.

Vid.reg.in obſcuris. & adde reg. Caſtrenſis.l.j.ff.ſi quis cautio.

E a Her-

al.Hermogenes. *HERMOGENIA.LIB.IIII.IVR.EPIT.*

Lex xcviij.

a al.in vtriusque. b.lucrum in π. florēt.

QVoties a vtriusque causa lucri ratio vertitur, is præferendus est, cuius in b lucro causa tempore præcedit.

Vid.l.quoties.C.de rei vendic. cũ simil.& vid.reg.contractus.

PAVLVS LIB. I. AD PLAVTIVM.

Lex clxviij.

al. capiēda.

RApienda occasio est, quæ præbet benignius responsum. Quod factum est, cũ in obscuro sit, ex adfectione cuiusque capit interpretationem.

PAVLVS LIB. XVI. AD PLAVT.

Lex. j.

a deest in π florent. b rursus deest ibid. c al.coniunctio.

REgula est, quæ rem quæ est, breuiter enarrat: non a vt ex regula ius sumatur, sed b vt ex iure, quod est, regula fiat. Per regulam igitur breuis rerum narratio traditur: & (vt ait Sabinus) quasi causæ c coniectio, quæ simul cùm in aliquo vitiata est, perdit officium suum.

Alciat. lib.5. Parer. cap.1. & Duarenus.1.disput.cap.46. *quasi causæ* &c. hæc erat breuis explicatio causę, ac velut summa comprehensio, quam actor in iudicio faciebat, antequã ad aduocatos & ampliorem disceptationem deueniretur.

Vlpia-

VLPIAN. LIB. I. AD LEGEM IVL. ET, PAPIAM.

Lex clvij.

R*Es iudicata, pro veritate accipitur.*

Coniunge l. ingenuum. de stat. hom. cum alijs. Terent. in Hecyra, act. 5. scena penult.

PAVLVS LIB. III. AD SABINVM.

Lex x.

Ecundum naturā est, commoda cuiusque rei eum a sequi, quem a sequuntur incommoda. a consequi. b sequetur

Eadem reg. est Hippol. de Marsil. singul. ccxliiij. & c. qui sentit. eodem tit. lib. vj. & probatur. l. j. in princ. de. instito. § cùm autem. Instit. de empt. & vend. l. j. §. pro secundo. C. de caduc. toll. in π florent

CAIVS. LI. XXIIII. AD EDICTVM prouinciale.

Lex cxlvij. al. cxc.

S*Emper generalibus specialia insunt.*

Quod nullius in bonis est, occupanti conceditur. Et feræ bestiæ, pisces occupā tium sunt.

MODEST. LIB. SINGV. DE RITV nuptiarum.

al.clvij. Lex cxcvij.

coniũge l.2 de rit. nup. †coniunctionibus. in ꝛ.flor. a quid licet ibid. b quid.

Semper in † conuentionibus non solùm, a quod licet, considerandũ est, sed & b quod honestũ est.

Veluti in matrimonijs: vt in senatore fortè contigerit, cui etiamsi fortè liceat habere coniugem libertinam iure naturæ: non tamen decet nec honestum est ex suę personæ conditione.

al. Caius li. ij, de testa, lex, lvii.

CAI. LIB. III. DE LEG. AD EDIC. VRB.

Lex lvj.

Semper in dubijs benigniora præferenda sunt.

L. proximè. in ver. sed in re dubia. de his quæ in test. delent.

VLPIANVS.

Lex ix.

Semper in obscuris, quod minimũ est, sequimur.

Vid. cap. in obscuris. in sexto. eod. tit.

al. xxxv.

VLPIANVS LIB. XLV. AD SABIN.

Lex xxxiiij.

a aut si non in ꝛ florēt. al. quod si nõ apparet, al. vnde si non patet.

Semper in stipulationibus & in cæteris contractibus id sequimur, quod actum est. a Vnde si nõ apparet, quid actũ est: consequens erit, vt id sequamur, quod in regione, in qua id actum est, frequentatur. Quid ergò si neque regionis mos appareat, quia varius fuit? Ad id quod minimum est, redigenda summa est.

L. sed celsus. §. si fundus. de cõtrah. empt.

Vlpia-

VLPIANVS LIB. X. DISPVTATIO.

Lex ix. al.lxi.

Semper, qui non prohibet pro se interuenire, mandare creditur. Sed & si quis ratum habuerit quod gestum est, obstringitur mandati actione.

L. qui patitur ff. mandati. Bart. l. j. de negoc. gest.

VLP. LIB. IIII. AD LEG. IVL. ET PAP.

Lex ccix.

Seruitutem mortalitati feré comparamus.

Vid. l. intercidit. in fin. de condit. & demonstr. l. cùm hic status. §. si donator, ibi etiã seruitus. l. res vxoris. C. de donat. inter vir. & vx.

PAVLVS LIB. LXIX. AD EDICTVM

Lex ccxj.

Seruus reipublicæ causa abesse non potest.

Vid. l. generaliter §. spurios. ff. de decur. & facit. tex. c. inter quatuor. de relig. domibus.

POMPONIVS.

Lex xix.

Si filius familias sub conditione stipulatus, emãcipatus fuerit: deinde extiterit conditio, patri actio competit: quia in stipulationibus id tempus spectatur, quo contrahimus.

Decst in flor. hæc regula, nec Accursius habuisse vide. detur. vid. corpus.

Ex tit. de stipulat.

VLPIAN. LIB. II. AD EDICT.

al.v. Lex ciiij.

SI in duabus actionibus alibi summa maior, alibi infamia est: praeponenda est causa † *existimationis. Vbi autem* [a] *aequiparantur famosa iudicia, etsi summam* [b] *imparem habeant, pro paribus tamen* [c] *accipienda sunt.*

† aestimationis.
a al. aequiparentur in π. florent.
b. imparem habēt in π d. al. disparē habeant.
c deest in π florent.

L. si quid. in princ. cum simil. alleg. in gloss. in dubio enim capitur praesumptio vt infamia euitetur. l. haec enim. §. quid ergo. de suspect. tutor.

SCAEVOLA LIB. V. RESPONS.

al. xciij. Lex xcij.

SI librarius in transcribendis stipulationis verbis errasset: nihil nocere, quò minus & reus, & [a] *fideiussor teneantur.*

a tenetur in π flor. aliàs tenerētur.

Fortè ex l. liiij. de manumisso testa. nā hîc erratum esse videtur.

al. Vlp. lex cxlij.

PAVLVS LIB. I. AD VITELLVM.

Lex clxxxj.

Si nemo subijt haereditatem, † *omne ius testamēti soluitur.*

† omnis vis. sic in π flor.

Concordat text. l. si nemo. j. de testa. tut. & l. eam quam. C. de fideicommiss.

POMPO. LIB. XXIX. AD SABIN.

al. xxxix. Lex xxxviij.

Sicuti

Sicuti pœna ex delicto defuncti heres teneri nō [a] debet: ita nec lucrum facere, si quid ex ea re ad eum peruenißet. a debeat in π florent.

Coniunge l.11.de oblig. & actionib.

PAVLVS LIB. X. AD EDICT. al.cxvj.

Lex cxv.

Si quis obligatione liberat⁹ sit, potest videri [a] accepiße. Non potest videri accepiße, qui stipulatus potest exceptione summoueri. a cepisse in π.florent.

Ex tit. de calumniatoribus. coniunge.l.2.eod:tit.quæ idem penè principium habet.

CELSVS LIB. XVI. DIGESTORVM.

Lex clxxxvij. al.cxlviij.

Si quis [a] pregnantem vxorem reliquit, nō videtur sine liberis deceßiße. a pregnantem, in π. florent.

Felin.in c.sicut.de homici.col.1.Ang. l.illud.si pars hæred.pet.

VLPIAN. LIB. XXIX. AD EDICT.

Lex xliiij. al.xlv.

Toties in hæredem [a] damus [actionem] de eo, quod ad eum peruenit, quoties [b] ex dolo defuncti cōuenitur, non quoties ex suo. a totiens. in π flor. & inclusum deest in ijsdē. b de.in alijs impres.vet.

Gloss.& l.quod in hæredem.§.si seruū vers.toties de seru.corrupt.

CELSVS LIB. VII. DIGEST.

Lex clxxxiiij. al.l.cxlvj.

a sic in ⁊ flor. al. Vani timoris nō iusta excusatio est.

V*ani timoris* [a] *iusta excusatio non est.*

Cōiunge l. si quis ab alio. de re iud.

P A V L. L I B. S I N G. D E C O G.

Lex cj.

al. l. cij.

a mensium. in ⁊ florent.

b al. & primo in ⁊ flo.

c enim & ibid.

d deest in ⁊ florent.

† patre sic in ⁊ flor. legitur.

V*bi lex duorum* [a] *mensium fecit mentionem, & qui sexagesimo* [b] *primo die venerit, audiendus est: ita* [c] *enim Imperator* [d] *noster Antoninus cum diuo† fratre suo rescripsit.*

Vid. Bart. l. cùm bissextus. in fin. sup. tit. j. c. quàm sit. gloss. in verb. mense. de elect. in vj.

P A V L V S L I B. X V I. A D E D I C T.

Lex cxxiiij.

al. Vlpian. lex. clxvij.

a deest in ⁊ florent.

b quid respōdere ibi.

V*bi non voce, sed praesentia opus est: mutus, si intellectum habet, potest videri respondere. Idem* [a] *& in surdo* * *hic* * [b] *quidem responderi potest. Furiosus, absentis loco est. & ita Pomponius libro primo epistolarum scribit.*

L. mutus. in princip. de procur.

al. l. cxlix.

C E L S V S L I B. X V I I. D I G E S T O R V M.

Lex clxxxviij.

a. al. repugnantia.

b iuberétur in ⁊ florét.

V*bi* [a] *pugnantia inter se in testamento* [b] *inueniuntur, neutrum ratum est. Quae rerum natura prohibentur, nulla lege confirmata sunt.*

Exemplificatur in gloss. l. si titius. de

cond.instit.l.scripturæ C. de fid.instru.

PAVLVS LIB. I. AD EDICTVM.

Lex cv. al.cvj.

Vbicunque causa cognitio est, ibi prætor desideratur.

Ex prima parte vbi de Iurisdictione & potestate magistratuum.

VLPIAN. LIB. VI. AD SABINVM.

Lex iiij.

Velle non creditur, qui obsequitur imperio [a]patris vel domini. [a] partis, in alijs.

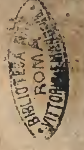
Ex l.vj.de acq.hæreditat.

VLPIAN. XLII. AD SABINVM.

Lex xxxj. al.xxxij.

Verum est, neque pacta, neque stipulationes factũ posse tollere. Quod enim impossibile est, neque pacto, neque stipulatione potest comprehendi, vt vtilem actionem aut [a]pactum efficere possit. [a] al. factum & sic in pãdect.florēt.

Coniunge l.50.de pact. cum alijs. l.in bello.§.facto.in princi.sup.de cap.l.si ita quis.de euict.l.j.§.si vir.de acq.possess.in auth.de æqual.dot.§.j.

INDEX

INDEX CAPITVM (QVAS VVLGO LEGES APPELLITANT) TITVLI XVII. PRAEmissi, De Regulis Iuris ciuilis, eo quo habentur ordine in Pandect. Florentinis: memoriæ localis ergò.

Prior numerus indicat quota sit regula, posterior autem, quò folio habeatur.

1	*Regula est, quæ rem.*	68
2	*Fœminæ ab omnibus.*	17
3	*Eius est non velle.*	13
4	*Velle non creditur.*	75
5	*In negocijs contrahendis.*	26
6	*Non vult hæres esse.*	52
7	*Ius nostrum non patitur.*	34
8	*Iura sanguinis nullo.*	33
9	*Semper in obscuris.*	70
10	*Secundum naturam est.*	69
11	*Id quod nostrum est.*	21
12	*In testamentis plenius.*	30
13	*Non videtur cepisse.*	50
14	*In omnibus obligationibus.*	27
15	*Qui actionem habet.*	60

16. Ima-

16 Imaginaria venditio. 22
17 Cùm tempus in testamento. 10
18 Quæ legata mortuis. 58
Si filiusfamilias &c. in alijs deest. 72
19 Qui cum alio contrahit. 60
20 Quotiens dubia interpretatio. 67
21 Non debet, cui plus licet. 46
22 In personam seruilem. 39
23 Contractus quidam dolum. 5
24 Quatenus cuius intersit. 19
25 Plus cautionis in rem est. 36
26 Qui potest inuitis alienare. 62
27 Nec ex prætorio. 56
28 Diuus Pius rescripsit. 10
29 Quod initio vitiosum. 65
30 Nuptias non concubitus. 53
31 Verùm est, neque pacta. 75
32 Quod attinet ad ius. 65
33 In eo quod vel is qui. 25
34 Semper in stipulationibus. 70
35 Nihil tam naturale est. 45
36 Culpa est immiscere. 7
37 Nemo qui condemnare. 41
38 Sicuti pœna ex delicto. 73
39 In omnibus causis pro. 27
40 Furiosi vel eius cui. 18

41. non

41 *Nondebet actori licere.* 46
42 *Qui in alterius locum.* 61
43 *Nemo ex his qui negant.* 38
44 *Totiens in hæredem damus.* 73
45 *Neque pignus, neque.* 42
46 *Quod à quoque pœna.* 64
47 *Consilij non fraudulenti.* 5
48 *Quicquid in calore iracundiæ.* 64
49 *Alterius circumuentio.* 3
50 *Culpa caret qui scit.* 7
51 *Non videtur quisquam.* 51
52 *Non defendere videtur.* 50
53 *Cuius per errorem dati.* 8
54 *Nemo plus iuris ad.* 39
55 *Nullus videtur dolo.* 52
56 *Semper in dubijs.* 70
57 *Bona fides non patitur.* 4
58 *Ex pœnalibus causis.* 14
59 *Hæredem eiusdem potestatis.* 19
60 *Semper qui non prohibet.* 71
61 *Domum suam reficere.* 11
62 *Hæreditas nihil aliud est.* 20
63 *Qui sine dolo malo.* 63
64 *Ea quæ rarò accidunt.* 12
65 *Ea est natura cauillationis.* 11
66 *Marcellus: definit debitor esse.* 35

Quo-

67 *Quotiens idem sermo duas.* 69
68 *In omnibus causis id obseruatur.* 27
69 *Inuito beneficium non datur.* 32
70 *Nemo potest gladij potestatem.* 40
71 *Omnia quacunque causa.* 54
72 *Fructus rei est, vel.* 18
73 *Quò tutela redit, eò.* 64
74 *Non debet alteri per alterum.* 46
75 *Nemo potest mutare.* 40
76 *In totum, omnia quæ.* 31
77 *Actus legitimi, qui.* 2
78 *Generaliter cùm de fraude.* 19
79 *Fraudis interpretatio.* 18
80 *In toto iure generi.* 31
81 *Quæ dubitationis tollendæ.* 58
82 *Donari videtur, quod.* 11
83 *Non videntur rem amittere.* 51
84 *Cùm amplius solutum est.* 8
85 *In ambiguis, pro dotibus.* 28
86 *Non solet deterior fieri.* 49
87 *Nemo enim in persequendo.* 38
88 *Nulla intelligitur mora.* 52
89 *Quamdiu possit valere.* 59
90 *In omnibus quidem, maximè.* 28
91 *Quotiens duplici iure.* 67
92 *Si librarius in transcribendis.* 72

Fili-

93 Filiusfamilias neque retinere. 17
94 Non solent, quæ abundant. 50
95 Nemo dubitat soluendo. 37
96 In ambiguis orationibus. 22
97 Ea sola deportationis. 13
98 Quotiens vtriusque causa. 68
99 Non potest improbus. 49
100 Omnia quæ iure contrahuntur. 54
101 Vbi lex duorum mensium. 74
102 Qui vetante prætore fecit. 63
103 Nemo de domo sua extrahi. 87
104 Si in duabus actionibus. 72
105 Vbicunque causæ cognitio. 75
106 Libertas inæstimabilis. 34
107 Cum seruo nulla actio. 10
108 Ferè in omnibus pœnalibus. 16
109 Nullum crimen patitur. 53
110 In eo quod plus sit. 24
111 Pupillum qui proximus. 57
112 Nihil interest ipso iure. 44
113 In toto & pars continetur. 31
114 In obscuris inspici. 26
115 Si quis obligatione. 73
116 Nihil consensu. 43
117 Prætor bonorum. 56
118 Creditor, qui permittit. 6

119 *Non vt ex pluribus.* 52
120 *Aliud est vendere.* 3
121 *In iure ciuili.* 25
122 *Quæ propter necessitatem.* 59
123 *Cui ius est donandi.* 7
124 *Pœnalia iudicia.* 56
125 *Cùm quis possit alienare.* 9
126 *Qui rem alienam.* 63
127 *Non videntur data.* 51
128 *Capienda occasio est.* 5
129 *Is damnum dat, qui.* 33
130 *Factum à iudice.* 15
131 *Nemo ideo obligatur.* 38
132 *In contrahenda venditione.* 24
133 *In condemnatione personarum.* 23
134 *Qui pot est facere vt.* 62
135 *In his officijs quæ.* 28
136 *Non est singulis.* 47
137 *Qui in ius dominiúmue.* 61
138 *Cùm principalis causa.* 9
139 *In obscura voluntate.* 26
140 *Quod iussu alterius.* 66
141 *Si nemo subijt.* 72
142 *Quod nullius esse.* 66
143 *Et si nihil facilè.* 13
144 *Vani timoris iusta.* 74

145	Impoßibilium nulla.	22
146	Nihil peti poteſt.	44
147	Si quis prægnantem.	73
148	Vbi pugnantia inter.	74
149	Pupillus nec velle.	57
150	Quod euincitur in.	65
151	Neratius conſultus.	43
152	Ea quæ in partes diuidi.	12
153	Omnia ferè iura hæredum.	54
154	Qui per ſucceßionem.	62
155	Expreſſa nocent: non.	15
156	Priuilegia quædam.	57
157	Semper in coniunctionibus.	70
158	Neque in interdicto.	42
159	Non poteſt dolo carere.	48
160	Qui in ſeruitute eſt.	61
161	Non alienat.	45
162	Nemo plus commodi.	39
163	Qui non facit quod.	61
164	Libertas omnibus rebus.	85
165	Nemo alieno nomine.	36
166	Vbi non voce, ſed.	74
167	Fauorabiliores rei.	16
168	Nemo prædo eſt.	40
169	Cùm prætor in hæredem.	9
170	In pari cauſa.	29
171	Nihil dolo creditor.	44

172 *Nunquam actiones, praesertim.* 53
173 *Qui dolo desierit,* 60
174 *Imperitia culpae adnumeratur.* 22
175 *Melior conditio nostra.* 35
176 *Non fraudantur creditores.* 47
177 *Ea quae dari impossibilia.* 12
178 *Bona fides tantundem.* 4
179 *Qui auctore iudice.* 60
180 *Omnis haereditas quamuis.* 55
181 *Omnes actiones quae morte.* 53
182 *Absentia eius qui Reipublicae.* 1
183 *Quod contra rationem.* 65
184 *Qui tacet non vtique.* 63
185 *Quod ipsis qui contraxerunt.* 66
186 *Non omne quod licet.* 48
187 *Nemo videtur fraudare.* 41
188 *Quod quis dum seruus.* 66
189 *Semper specialia.* 69
190 *Cuius effectus omnibus.* 6
191 *Ex qua persona quis.* 14
192 *Parem esse conditionem.* 55
193 *Nemo damnum facit.* 37
194 *Hoc iure vtimur.* 20
195 *Ferè quibuscunque.* 16
196 *Cùm par delictum est.* 8
197 *Factum cuique suum.* 15

198 *Inuitus nemo rem cogitur.* 32
199 *Ad ea quæ non habent.* 2
200 *Quotiens nihil sine.* 67
201 *Omnia quæ ex testamento.* 54
202 *Omnis definitio in iure.* 55
203 *Quod quis ex culpa.* 66
204 *Minus est actionem habere.* 35
205 *Plerunque fit vt etiam.* 56
206 *Iure naturæ æquum est.* 33
207 *Res iudicata pro veritate.* 69
208 *Non potest videri desijsse.* 49
209 *Seruitutem mortalitati.* 70
210 *Quæ ab initio inutilis.* 58
211 *Seruus Reipublicæ causa.* 78

Finis capitum, tit. XVII. De Regulis Iuris Libri Quinquagesimi ex ordine Pandect. Florentinarum.

SVB-

SVBSEQVITVR IAM INDEX *SERIE ALPHABETICA DISPOSItus, non solùm Capitum eorundem: sed etiam thematum seu Paragraphorum minoribus characteribus: quò facilius hac in arte tyrunculi inuenire possint* Tituli præmissi capita dicta, *quas leges impropriè vocant. Prior numerus est regularum, alter est paginæ.*

A·

182 ABsentia eius. 1

120 *Absurdum est.* 3

77 Actus legitimi. 2

199 Ad ea, quæ non. ibid.

120 Aliud est vendere. 3

49 Alterius circunuentio. ibid.

B.

57 BOna fides non patitur. 4

178 Bona fides tantùndem. ibid.

C.

47 COnsilij non fraudulenti. 5

23 Contractus quidam dolum. ibi.

118 Creditor qui permittit. 6

198 *Cui damus actionem.* 32

123 Cui ius est donandi. 7

190 Cuius effectus omnibus. 6
53 Cuius per errorem. 7
50 Culpa caret, qui scit. ibid.
36 Culpa est immiscere. ibid.
84 Cùm amplius solutum. 6
168 *Cùm de lucro.* 40
196 Cùm par delictum est. 8
169 Cùm Prætor in hæredem. 9
138 Cùm principalis. ibid.
171 *Cùm principalis.* 44
198 *Cùm quis in alij locum.* 32
125 Cùm quis posſit alienare. 9
107 Cùm seruo nulla actio est. 10
17 Cùm tempus in testamento. ibid.
133 *Cùm verbum restituas.* 23

D.

194 *Deiecit & qui.* 20
28 Diuus Pius rescripsit. 10
133 *Dolo facit qui.* 23
61 Domum suam reficere. 11
82 Donari videtur. ibid.

E.

65 Ea est natura. ibid.
177 Ea, quæ dari. 12
152 Ea, quæ in partes. ibid.

64 Ea

64 Ea,quæ rarò. ibid.
97 Ea sola deportationis. 13
102 *Eius est actionem.* 63
3 Eius est non nolle. 13
143 Etsi nihil facilè. ibid.
58 Ex pœnalibus causis. 14
155 Expressa nocent. 15
191 Ex qua persona. 14

F.

130 FActum à iudice. 15
197 Factum cuique suum. ibid.
167 Fauorabiliores. 16
108 Ferè in omnibus. ibid.
195 Ferè quibuscunque modis. ibid.
93 Filiusfamilias. 17
2 Fœminæ ab omnibus. ibid.
79 Fraudis interpretatio. 18
72 Fructus rei est. ibid.
40 Furiosi, vel eius. ibid.
186 *Furiosus absentis loco.* 74

G.

78 GEneraliter cùm de. 19
22 *Generaliter probandum.* 30

H.

59 HAeredem eiusdem. 19

62 Hæreditas nihil. 20
194 Hoc iure vtimur. ibid.

I.

11 ID quod nostrum est. 21
170 *Ii qui in vniuersum.* 29
196 *Illi debet permitti.* 8
16 Imaginaria venditio. 21
174 Imperitia culpæ. 22
145 Impoßibilium nulla. ibid.
96 In ambiguis orationibus. ibid.
85 In ambiguis pro. 23
133 In condemnatione. ibid.
194 *In contractibus quibus.* 20
199 *In contractibus successores.* 3
132 In contrahenda venditione. 24
110 In eo, quod plus. ibid.
33 In eo, quod vel is. 25
136 *Infinita est æstimatio.* 47
111 *In hæredem non solent.* 57
135 In ijs, quæ officium per. 28
121 In iure ciuili receptum. 25
5 In negocijs contrahendis. 26
139 In obscura voluntate. ibid.
114 In obscuris inspici. ibid.
68 In omnibus causis id. 27
39 In omnibus causis pro. ibid.
14 In omnibus obligationibus. ibid.

90 In

90 In omnibus quidem. 28
170 In pari cauſa. 29
22 In perſonam ſeruilem. 30
197 *In pœnalibus cauſis.* 15
152 *In re dubia.* 13
41 *In re obſcura.* 46
186 *In ſtipulationibus.* 48
12 In teſtamentis. 30
113 In toto & pars. 31
80 In toto iure generi. ibid.
76 In totum, omnia. ibid.
69 Inuito beneficium. 32
198 Inuitus nemo. ibid.
129 Is damnum dat. 33
84 *Is natura debet.* 8
8 Iura ſanguinis. 33
206 Iure naturali. ibid.
7 Ius noſtrum. 34

L.

106 LIbertas inæſtimabilis. 34
164 Libertas omnibus. 35
168 *Locupletior non eſt.* 40

M.

66 MArcellus: definit. 35
175 Melior conditio. ibid.
204 Minus eſt actionem. ibid.

110 *Mulieribus tunc.* 24

N.

27 NEc ex prætorio. 36
64 Nec paciſcendo. 64
110 *Nemo alienæ rei.* 24
165 Nemo alieno. 36
193 Nemo damnum fecit. 37
103 Nemo de domo ſua. ibid.
95 Nemo dubitat. ibid.
87 Nemo enim in. 38
43 Nemo ex ijs, qui. ibid.
176 *Nemo ex ſuo delicto.* 47
131 Nemo ideo obligatur. 38
162 Nemo plus commodi. 39
54 . Nemo plus iuris. ibid.
70 Nemo poteſt gladij. 40
75 Nemo poteſt mutare. ibid.
64 *Nemo poteſt tutorem.* 64
168 Nemo prædo eſt. 40
37 Nemo qui condemnare. 41
137 *Nemo videtur dolo.* 61
187 Nemo videtur fraudare. ibid.
158 Neque in interdicto, 42
45 Neque pignus. ibid.
151 Neratius conſultus. 43
116 Nihil conſenſui. ibid.
171 Nihil dolo creditor. 44

112 Ni-

112 Nihil intereſt. ibid.
146 Nihil peti poteſt. ibid.
35 Nihil tam naturale 45
161 Non alienat. ibid.
116 *Non capitur qui ius.* 43
41 Non debet actori. 46
74 Non debet alteri. ibid.
21 Non debet, cui. ibid.
135 *Non debeo melioris.* 28
52 Non defendere. 50
85 *Non eſt nouum.* 23
136 Non eſt ſingulis. 47
176 Non fraudantur. ibid.
186 Non omne, quod. 48
159 Non poteſt dolo. ibid.
99 Non poteſt improbus videri. 49
115 *Non poteſt videri accepiſſe.* 73
208 Non poteſt videri deſijſſe. ibid.
94 Non ſolent, quæ abundant. 50
86 Non ſolet deterior. 49
19 *Non ſolet exceptio.* 60
127 Non videntur data. 51
116 *Non videntur qui errant.* 43
83 Non videntur rem. 51
13 Non videtur cepiſſe. 50
1,81 *Non videtur perfectè.* 53
51 Non videtur quiſquam. 51
197 *Non videtur vim.* 15

119 Non vt ex pluribus. 52
6 Non vult hęres esse. ibid.
88 Nulla intelligitur. ibid.
109 Nullum crimen. 53
55 Nullus videtur dolo facere. 52
172 Nunquam actiones. 53
180 *Nunquam crescit ex.* 55
30 Nuptias non concubitus. 53

O.

181 OMnes actiones. 53
153 Omnia ferè iura. 54
71 Omnia, quęcunque causæ. ibid.
201 Omnia, quæ ex testamento. ibid.
110 Omnia quæ iure. ibid.
202 Omnis definitio. 55
180 Omnis hæreditas. ibid.

P.

192 PArem esse. 55
198 Plerunque emptoris. 32
205 Plerunque fit. 56
25 Plus cautionis. ibid.
124 Pœnalia iudicia. 56
117 Prætor bonorum. ibid.
45 *Priuat rum conuentio.* 42
156 Priuilegia quædam. 57
111 Pupillum, qui proximus. ibid.

149 Pu

149 Pupillus nec velle. ibid.
110 Pupillus pati posse. 24

Q.

210 QVę ab initio. 58
81 Quæ dubitationis. ibid.
64 *Qua in testamento.* 64
18 Quæ legata. 58
122 Quæ propter necessitatem. 59
148 *Qua rerum natura.* 74
89 Quandiu posit valere. 59
24 Quatenus cuiusque. ibid.
15 Qui actionem. 60
179 Qui authore iudice. ibid.
48 Quicquid in calore. 64
19 Qui cum alio. 60
173 Qui dolo desierit. ibid.
42 Qui in alterius. 61
137 Qui in ius dominiúmue. ibid.
160 Qui in seruitute. ibid.
127 *Qui iussu iudicis.* 51
163 Qui non facit. 61
154 Qui per successionem. 62
134 Qui potest facere. ibid.
26 Qui potest inuitis. ibid.
126 Qui rem alienam. 63
63 Qui sine dolo malo. ibid.
184 Qui tacet non vtique. ibid.

102 Qui vetante prætore. ibid.
46 Quod à quoquo. 64
32 Quod attinet ad ius. 65
183 Quod contra rationem. ibid
198 *Quod cuique pro eo.* 32
150 Quod euincitur. 65
178 *Quod factum est.* 68
29 Quod initio vitiosum. 65
185 Quod ipsis qui. 66
140 Quod iussu alterius. ibid.
142 Quod nullius esse. ibid.
129 *Quod pendet, non.* 33
188 Quod quis dum. 66
203 Quod quis ex culpa. 66
134 *Quod quis si velit.* 62
20 Quotiens dubia. 67
91 Quotiens duplici. ibid.
85 *Quotiens æquitatem.* 23
67 Quotiens idem sermo. 67
200 Quotiens nihil sine. ibid.
98 Quoties vtriusque. 68
43 *Quoties concurrunt.* 38
73 Quò tutela redit. 64

R.

128 RApienda est occasio. 68
120 *Refertur ad vniuersos.* 3
1 Regula est. 68

207 Res

207 Res iudicata. 69

S.

10 SEcundum naturam. 69
157 Semper in conuentionibus. 70
56 Semper in dubijs. ibid.
9 Semper in obſcuris. ibid.
34 Semper in ſtipulationibus. ibid.
199 *Semper qui dolo facit.* 2
60 Semper qui non prohibet. 71
189 Semper ſpecialia. 69
209 Seruitutem mortalitati 71
211 Seruus reipub. cauſa. ibid.
38 Sicuti pœna. 73
104 Si in duabus. 72
92 Si librarius. ibid.
141 Si nemo ſubijt. ibid.
115 Si quis obligatione. 73
147 Si quis prægnantem. ibid.
47 *Socij mei ſocius.* 5

T.

165 *TEmporaria permutatio.* 36
44 Totiens in hæredem. 73

V.

144 VAni timoris. 74
105 Vbicunque cauſæ. 75

101 Vbi lex duorum. 74
166 Vbi non voce. ibid.
148 Vbi pugnantia. 74
110 *Vbi verba coniuncta.* 24
4 Velle non creditur. 75
31 Verùm eſt, neque. ibid.
64 *Vi factum id videtur.* 64
133 *Vnicuique ſua mora.* 23
183 *Vni duo.* 65

FINIS CORONAT OPVS.

